

Дунейпсо цІыхубэр выпсиситьея Райан

3-нэ нап.

И насыпш бын зиІэм

3-нэ нап.

И уасэр зы тумэнщ

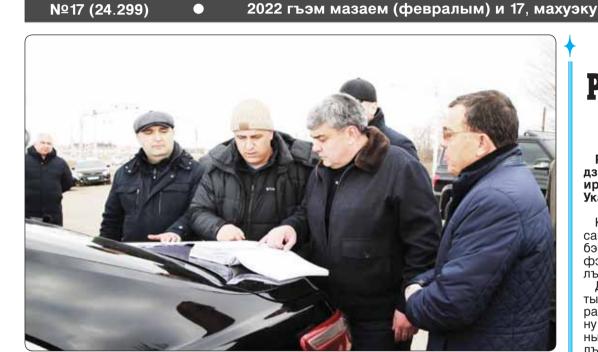

ЦІыкІураш

ЗекІуапІэхэр къагъэщІэрэщІэж

ящыщу плІыр. «Шынагъуэншэ гъуэгуфІ- къыщагъэщІэрэщІэж. хэр» лъэпкъ проектым хыхьэу, Лениным, Щоджэнціыкіум, Кулиевым я ціэхэр зезыхьэ проспектхэмрэ Къэбэрдей уэра**мымрэ алъандэрэ къыщрамыхьэжьа** выlэпlэхэмрэ зыхуей щыхуагъэзэнущ, уэзлажьыгъэхэр шоктуэкт.

ЗИ ГУГЪУ тщІы уэрамхэр зэрызэрагъэзэхуэжым щыгъуазэ зыхуэзыщlа гупым Шортэным и уэрамым щыщу Кулиевым и хэтащ КъБР-м транспортымрэ гъуэгу хо- проспектым къеуалlэ автомобиль зекlуазяйствэмкІэ и министр **ДыщэкІ Аслъэн**, бжыгъэхэм ятещІыхьа зыужьыныгъэмкІэ министр Ащхъуэт Ислъам, Налшык къалэ округым и администрацэм и тхьэмадэ пектым асфальтыщІэ тралъхьэнущ, лъэс Ахъуэхъу Таймураз сымэ, лэжьыгъэхэр зи пщэрылъ ІуэхущІапІэхэм я унафэщІхэр.

«Къэбэрдей-Балъкъэрыр къызэрызэрагъэпэщрэ илъэси 100 щрикъум иредгъэхьэліауэ, щіыналъэм и гъуэгухэр къэгъэщІэрэщІэжынымкІэ мы зэманым лэжьыгъэ ин идогъэкІуэкІ. А Іуэхум хыхьэу, Налшык и автомобиль зекІуапІэ зыбжанэми гулъытэ яхудощі, уэрамхэр къэзыгъэнэху уэздыгъэхэри иджырей пщалъэхэм къит асэхэмк зыдогъэхъуэк І. Къалащхьэм и закъуэ щекІуэкІ лэжьыгъэхэм, псори зэхэту, сом мелардым щІигъу текІуэдэнущ», - игъэбелджылащ КІуэкІуэ Казбек, гупым я гъусэу автомобиль зекТуапІэхэр къыздиплъыхьым.

Налшык и Къэбэрдей уэрамым и зэгъэзэхуэжыныр, дызэрышыгъуазэши, нэгъабэ лъандэрэ йокІуэкІ. Мы зэманым гъугуухуэхэм зрагъэубгъу зи гугъу тщІы авціэр зезыхьэ уэрамым къыщыщіэдзауэ зэхэтхъуа хуэдэу хъуами, плъапіэу диіэм къалэ дэжыпіэм нэс щыіэм. Ауэ щыхъукій, абдежыр ящыщщ къалащхьэм и къыдэжыпізу нэхъыбэ дыдэ щызэтрихьэхэм. Мы щІыпІэми щагъэувынущ уэрамыр и кІы-

КъБР-м и Ізтащхьэ Кіуэкіуэ Казбек зи хьагъкіэ къэзыгъэнэху уэздыгъэщіэхэри, пашэ гупым къаплъыхьащ республикэм и щыуэтІпсытІми щызекІуэгъуафІэ лъэс къалащхьэм щызэрагъэзэхуэж уэрамхэм зэпрыкІыпІэхэри. Уэшхыпс ежэхыпІэхэри

Программэм хыхьэу, Кулиевым и прос-пектым телъ асфальтыр зэрахъуэкІынущ. машинэ егъэзыпІэхэмрэ автобус къзудыгъэщІэхэр щыпадзэнущ, гимназие №14-м деж щыІэ лъэс зэпрыкІыпІэм светофор щагъэувынуш. Къишынэмышауэ. піэр нэхъ бгъуэ ящіынущ, зэпрыупіэм светофор щагъэувынущ.

Адэкіэ къедбжэкіынщи, Лениным и просзекІуапІэхэр къышагъэшІэрэшІэжынуш. светофорхэр иджырейхэмкІэ щызэрахъуэкІынущ. Печатым и унэм хуэзанщІэ лъэс зэпрыкіыпіэр къыіухьэм іуидзэфыну светофоркіэ зэрагъэпэщынущ.

Лениным, Кулиевым я проспектхэм ток ирикіуэу пхыкі кіапсэхэр щіы щіагъкіэ яутІыпщынущ. А Іуэхур «Уафэ къабзэ» программэм и зы Іыхьэщ.

Уэрамхэм ящыщу зэгъэзэхуэжыныгъэ лэжьыгъэхэр къыщрахьэжьахэм къэкlыгъэрэ къуацэу мини 3-м щІигъу щыхасэ-

Кіуэкіуэ Казбек гъуэгуухуэхэм щепсалъэм къыхигъэщащ: «Фи лэжьыгъэм и мыхьэнэр апхуэдизу инщи, шэч хэлъкъым и Ізужьыр тхыдэм къызэрыхэнэнум. Фи гуащіэдэкіыр хуэгъэзащ къалэдэсхэми я дызэриувэу, псори къэщІэрэщІэжынущ,

гъашІэр нэхъ тынш зэрыхъуным, хьэшІэу къытхуэкІуэхэми яхуэщхьэпэным. Лэжьытомашинэ зекіуапіэм и Іыхьэу Идарым и гъэхэр щекіуэкіыр мы лъэхъэнэм тіэкіу

зэрыщымытауи нэхъ дахэж хъунущ».

КЪУМАХУЭ Аслъэн.

Къэрал хабзэхэр гъэзэщіа зэрыхъцр

ствэм и управленэу КъБР-м щыІэм и унафэщіым и къалэныр піалъэкіэ зыгъэзащі Кужонов Жантемыр.

ЗЭІУЩІЭМ щытепсэлъыхьащ 2021 гъэм зэфІагъэкІа лэжьыгъэмрэ 2022 гъэм зыхуагъэувыжа мурадхэмрэ. Нэхъ зэпкърыпіэ псоми щызекіуэным, фейдэ къегъэщІыным емыпха ІэнатІэхэм къэралыр хуа хабзэр тэмэму лэжьэн зэрыхуейм. зэракІэлъыплъымрэ я ІуэхущІафэхэр къы-

Кіуэкіуэ Казбек лэжьыгъэ іуэхукіэ іу- зэрипщытэмрэ, ціыхухэм жылагъуэм щаіэ щащ Урысейм Юстицэмкіэ и министер- щытыкіэр къэралым итхыным ехьэліа Іуэхухэу уэчылхэмрэ нотариатымрэ хуэгъэзахэр зэрагъэзэхуэным, нэгъуэщ къэрал--ест-ест-шимехест-шимехест-шимех мехи шимехест-ш

къуэн яхуэхъуным. Щхьэхуэу тепсэлъыхьащ хабзэр къызэпызыудахэм я къуаншагъэр ягъэзэкІуэжыну Іэмал щрат центрхэр республикэм хауэ и гугъу ящащ хабзэр зэхуэдэу щы- къыщызэгъэпэщыным, пщаншэу юристхэм я чэнджэш цІыхубэм ягъуэтыным теу-

Республикэр илъэсищэ щрикъум и щІыхькІэ Республикэм и Іэтащхьэ Кіуэкіуэ Казбек Іэ щіи-

Къэбэрдей-Балъкъэр

Тхьэмахуэм щэ къыдок!

дзащ «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэр илъэси 100 ирокъу» фэеплъ медалыр зэрагъзувым и Іуэхукіэ

КЪЭБЭРДЕЙ-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэм и сайтым къытрадза Указым къыщыгъэлъэгъуащ «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэр илъэси 100 ирокъу» фэеплъ медалым и положенэр, тепсэлъыхьыр, теп-

льэр, удостоверенэм и бланкым и щапхъэр. Документым щыгъэбелджылащ а медалыр зэрыратынур Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэр къызэрызэрагъэпэщрэ илъэси 100 щрикъум теухуауэ зэхаублэну дауэдапщэхэм хэтыну хьэщіэ лъапіэхэмрэ ехъуліэну дауэдапщэхэм хэтыну хьэщіэ лъапіэхэмрэ ехъуліэныгъэ зиізу кърихьэліэнухэмрэ, къищынэмыщіауэ, лъэпкъ щэнхабзэхэр зэшэліэнымрэ зэкъуэгъэувэнымкіэ, лъэпкъ зэхущытыкіэхэр гъэбыдэнымкіэ, щіыналъэ, экономикэ, дунемасо зэпыщіэныгъэхэр егъэфіэкіуэним обітыца емератизмичесть нымкІэ фІыщІэ зыхуэфащэхэм.

Фэеплъ дамыгъэр ет Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэм е ар абы пщэрылъ зыщищІам, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэр илъэси 100 щрикъум ехьэлІауэ Іэтауэ ирагъэкІуэкІ зэІущІэхэм япкъ иткІэ. Медалым дэщІыгъущ абы щыхьэт техъуэ удостоверенэр. Дамыгъэр ятынущ 2022 гъэм къриубыдэу.

«Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэр илъэси 100 ирокъу» фэеплъ медалыр латуным къыхэщІыкІащ икІи 999 фІагъ зиІэ дыщэпс тегъэлъэдащ, мм 32-рэ и хъуреягъщ. Медалым и ІуплъапІэ лъэныкъуэм тетщ «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэ» ищхьэмкІэ къекІуэкІыу зытетха Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и къэрал гербыр, и лъабжьэм тетщ «1922 - 2022». Фэеплъ медалым и щІыбым тетхащ «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэр илъэси 100 щрикъум и щІыхькІэ» псалъэхэр. Теплъэри тетхари хэщІыхьащ.

2018 гъэм Урысей Федерацэм и Президент Путин Владимир Іэ щІидзащ 2022 гъэм Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэр илъэси 100 зэрырикъур зэрагъэлъэп энум теухуа Еказым. Іуэхугъуэ нэхъыщхьэхэр 2022 гъэм и фокlадэм зэхэтынущ. Программэм къызэщlеубыдэ КъБР-м и махуэхэр Мэзкуу зэрыщекІуэкІынур, концертхэр, урысейпсо щІэныгъэ конференцхэр, турист фестивалхэр, щіалэгъуалэ этнографие зэіущіэ инхэр.

ХЬЭТАУ Ислъам.

Зэрызэдэлэжьэнур яубзыху

КъБР-м и Іэтащхьэ Кіуэкіуэ Казбек лэжьыгъэ ІуэхукІэ хуэзащ УФ-м и Лъэпкъ гвардием Кавказ Ищхъэрэ щіынальэм щиіэ дзэ гупым и унафэщіым и къуэдзэ, генерал-майор Чернай Олег. Республикэм и УнафэщІыр абы ехъуэхъуащ жэуаплыныгъэ зыпылъ къулыкъум иджыблагъэ зэрагъэувамкІэ.

ЗЭІУЩІЭМ щытепсэлъыхьащ жылагъуэ шынагъуэншагъэр къызэгъэпэщыным ехьэлІа къалэнхэм, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и властым и гъэзэщ актуэ. щІыпіэ унафэр зегъэкіуэнымкіэ органхэр, Лъэпкъ гвардием и дзэм Кавказ Ищхъэрэм щиІэ управленэмрэ Урысей гвардием и щІыналъэ органхэмрэ цІыхухэм я хуитыныгъэхэмрэ я фейдэ зыхэлъхэмрэ хабзэкІэ къащхьэщыжыным теухуа Іуэхухэр зэфІэгъэкІын я лъэныкъуэкІэ зэрызэдэлэжьэнум. Псом хуэмыдэу гулъытэ хуащащ цыхушхуэ зыхэт зэхыхьэхэр кънщызэрагъэпэщкіэ хабзэр къызэпамыуду егъэкіуэкіыным Урысей гвардием къулыкъу щызыщІэхэмрэ щылажьэхэмрэ къыхэша зэрыхъуным.

еєм ішимешесихи.

Дыщэр куэдыІуэрэ зыІэщІагъэкІ BEIJING 2022

Пекин щекіуэкі Щіымахуэ Олимп джэгухэм и къыкіэлъыкіуэ махуэхэми Урысей Федерацэм и атлетхэм хуащ дыщэ медалхэр медалхэр къахуихьащ, арщхьэкіэ зыпэплъахэм зыіэрызыгъэхьа Швецием хуэдэкъым. Къищынэмыщіауэ, официальнэу щы- и командэ къыхэхам. Гермыт гуп зэпеуэми къыщебэкъуэхащ.

ауэ дыщэри гъунэгъут.

сытым дежи нэхъыфју

ОЛИМПИАДЭМ и епщы- щІэбэным къару яхурикъукіузанэ махуэр Урысейм и жакъым. Норвегием дра- щіалэхэм дыщэр яіэщіэкомандэ къыхэхамрэ абы гъэкіуэкіа финал къызэ- кіащ. Мы Олимп джэгухэм къыдэщІхэмрэ я дежкІэ дэжэм Урысей Федерацэм тІзунейрэ и чемпион щытыншакъым. Пэжщ, ме- и командэ къыхэхам зы Іэ- хъуа икІи дыжьын медадаль бжыгъэхэм түкүн хэ- мали инакъым пашэны- лыр щызынэрызыгъэхьа хъуащ, ауэ я энэщ эк на гъэр иубыдыну. Мыпхуэдэ Большунов Александррэ лымрэ иужькІэ къызыхуэ- зэхьэзэхуэшхуэхэм намрэ зэплъытмэ, къахуи- жьын медаль къэпхьауэ лыжэкіэ спринтым къыхьар гукъеуэу хъунущ.

БиатлонымкІэ эстафетэм дыщэ медалым пэгъунэгъу дыдэ хуэхъуат медалхэр щызы!эщ!агъэ- льери яхуээф!эк!ар ар-Халили Саид, Логинов кlaщ. Зэхьэзэхуэм и етlya- дыдэращ. Александр, Цветков Ми- нэ махуэр Гайтюкевич хаил. Латыпов Эдуард Ростислав и экипажым лізу официальнэу щымыт сымэ. Къызэдэжэм и япэ ещанэ увыпіэм щыту къы- гуп зэхьэзэхуэм дыщэ медакъикъэм къыщыщіэдза- щіидзащ, арщхьэкіэ еяуэ пашэныгъэр зыубыда- нэм къекlуэтэхауэ и кlэм щиубыдащ Норвегием и хэм Латыповым ар яІэщІи- нагъэсащ. Япэ увыпІэр командэ къыхэхам. Абы гъэкlащ. Хэгужьеихьщ, гу- къэзыхьахэм ди щlалэхэр къакlэлъокlуэ бжьыпэр завэм зэщіищтэри, хуэмы- секунди 2,42-кіэ къакіэры- пщіэнейрэ зыіэрыхьа Герфащэ щыуагъэ куэд хуащ. къыІэщІэщІащ. Иужьрей къэувыІэпІэм нэщанэхэм Таталинэ Анастасие Пекин щэ медалу 8 зиІэ Америщеуэм тхуэнейрэ блэцІэфтащ. Олимп джэгухэм нейпсо чемпионрэ зыкъы- мандэ къыхэхар. Урысей домбеякъ медаль къыщы- щигъэлъагъуэ спорт лізу- Федерацэм и Олимп копхьыныр ехъул/эныгъэщ, жьыгъуэм щынэхъ лъэщ митетым и атлетхэр ебгъуауэ дыщэр уи Іэрылъхьэу спортсмену кІуат. Абы анэ увыпіэм щытщ. къэплъытэу абы укъыщыхуэнэжым и деж, шэч

хэмылъу, гущІыхьэщ. ЛъэрыжэкІэ къызэдэжэмкіэ зэхьэзэхуэр япэрейм зыгуэркІэ ещхь хъуащ. Щіэдзэкіэфі дыдэ къэзыгъэлъэгъуа Алдошкин Даниил, Трофимов Сергей, Захаров Руслан сымэ США-р хьэрхуэрэгъу къащыхуэхъуа финал ныкъуэ зэпеуэм олимп рекордрэ мылыджэ захуэхэм я дунейпсо рекордрэ щагъэуващ. Ауэ дыщэм щы-

зэреплъар нэгъуэ-Екіуэкіащ биатлонымкіэ километрих къыщызэранэкІа ціыхубзхэм я эстафетэри. Казакевич Иринэ. Резцовэ Кристинэ, Мироновэ Светланэ, Нигмату-

линэ Юлианнэ сымэ абы дыжьын медалыр къыщахьащ. Ди спортсменхэр секунд 12-кІэ къакІэрыманием и биатлонистхэр ещанэщ. Дыгъуасэ гуэрым ди

къехъулІэ «биг эйр»-м и

епліанэ щыхъуащ. Езы

спортсменкэми, а спорт

лІэужьыгъуэм и щІэны-

гъэлІхэми къызэралъы-

тэмкІэ, Анастасие текІуэ-

ныгъэ къэзыхьахэм ефІэ-

кіащ, аршхьэкіэ судьяхэр

Іуэхур

иужькІэ

щыдэкіакъым,

слоупстайлым

ды- Терентьев Александррэ жыпіэ укъыхэкіыныр фіы дыдэщ, шызэдэжэм ещанэу къэсауэ аращ, пашэхэм ящы-Бобслеимкіэ зэпеуэми щу къэкіуа пэтми. Ступак ди къэралым и атлетхэм Юлиерэ Непряевэ Ната-

Мазаем и 17-м ирихьэдаль 13 иІэу пашэныгъэр манием и спортсменхэр. Урысей фристайлисткэ НэхъыфІищым яхэтщ дышекІуэкІ Олимпиадэм ду- кэм и Штат Зэгуэтхэм я ко-

ЖЫЛАСЭ Замир.

Ухуэныгъэм къыщыщхьэпэ Іэмэпсымэхэр зэрагъэпэщ

КЪУДЕЙ Іэминэ.

Къэбэрдей-Балъкъэрым и Іэта**щхьэр лэжьыгъэ Іуэхукіэ Іущіащ** тегъэчыныхьауэ КъБР-м промышленностымкіз, Тырныауз щыіз вольфрам-молибэнергетикэмрэ сатумкіэ и мини- ден къыщіэхыпіэм щаухуэну я мустр Іэхъуэбэч Щамил.

публикэм и промышленностым и ствэм и нэІэ щІэт «Ростех» къэрал Іуэхур зыІутым, ебгъэфІакІуэ хъуну зэгухьэныгъэр. Яухуэну загъэхьэабы и лъэныкъуэхэм, къэралым и зыр ІуэхущІапІэм хыхьэнущ Урыминистерствэ хэм япыщіауэ, инвестицэ проектхэр щыіэ пціий (руда) къыщіэхыпіэягъэзэщіа зэрыхъуну щіыкіэм, къэ- хэр. Абы ипкъ иткіэ лэжьапіэ Іэнаралым и Іуэхущіапіэ нэхъыщ- тіэщіэу 700-м нэс къызэрагъэпэщыралым и іуэхущіані польыщ кура-хьэхэмрэ хьэрычэтыщі къуда- нущ. Зи гугъу тщіы комбинатыр яухуэн

тепсэлъыхьащ рад бгы-металлургие комплексым. Проектым йолэжь Урысейм ЗЭІУЩІЭМ щытепсэлъыхьащ рес- Промышленностымкіэ и министерзэмылі эужьыгъуэ- сейм щыщ щіыналъэ зыбжанэм

кіадэм, проектым ехьэліа лэжьы- мышленнэ Іуэхущіапізу ухуэныгъэ лэжьыгъэхэр йокlуэкl, ІуэхущІапІэм къедза инфраструк-

турэр зэрагъэпэщ. иужьрей зэманым къэувыІауэ мыкэм и щытыкІэм емылъытауэ, ирагъэжьэжын зэрыхуейм. Къэпщытэ-

ныгъэ екіуэкіахэм наіуэ къащіащ

Республикэм и Іэтащхьэр нэхъ щ Іадзауэ щытащ 2021 гъэм и фо- КъБР-м ебгъэф Іак Іуэ хъуну прогъэхэр зэфіэкіа нэужь. Ар яу- нэблагъэ зэриіэр. Кіуэкіуэ Казбек тІыпщыну я мурадщ 2024 гъэм, ауэ министрым унафэ хуищІащ абыпціийр етіанэгъэ къыщіахын ира- хэм я іуэхур къэзылъахъэ щхьэусыгъэжьэнущ, Іуэхур къазэрехъуліэм гъуэхэр зэхигъэкіыну, инвестор еплъын папщіэ. Дызэрыт зэманым къагъуэтынымкіи, щіэупщіэ нэхъ зиІэр къахутэу, щІыналъэм нэхъ щефіэкіуэну лъэныкъуэр яубзыхуу, зэлэжьыр яхъуэжынымки защи-КІуэкіуэ Казбек унафэ ищіащ гъэкъуэну, ухуэныгъэм къыщы-Іэмэпсымэхэр къышІашхьэпэ лажьэ ІуэхущІапіэхэр, я экономи- гъэкіын Іуэхум нэхъри зиубгъун папщІэ.

ЧЭРИМ Марианнэ.

XXIV ЩІымахуэ Олимп джэгухэм къыщахьа медалхэр (мазаем и 17-м ирихьэлІэу) Дыщэ Дыжьын Домбеякъ Псори Къэралыр Норвегие Германие 20 19 Австрие 6 17 14 13 12 10 Швецие Нидерландхэр 6 Китай Швейцарие Урысей Федерацэ 24

adyghe@mail.ru advghepsale.ru advghepsale **ff** Адыгэ Псалъэ apkbr.ru smikbr.ru

Пщіэмрэ щіыхьымрэ

КъБР-100 ЗэІущІэ

Гъуэгухэр ирагъэфІакІуэ

щызэјущјащ республикэм и Іэташхьэ Кіуэкіуэ Казбекрэ «Кавказ» гъуэгухэмкіэ управленэм и унафэщі Лукашук Александррэ.

КЪЭБЭРДЕЙ-Балъкъэрым и федеральнэ гъуэгухэр зыхуей хуэгъэзэным теухуауэ щыта зэlущlэм хэтащ КъБР-м и Правительством и УнафощІ Мусуков Алий, транспортымрэ гъуэгу хозяйствэмкІэ министр ДыщэкІ Аслъэн, «Кавказ» гъуэгухэмкІэ управленэм и унафэщІым и къуэдзэ Зубкаев Анзор, а Іуэхущіапіэм и инженер нэхъышхьэ Гулаков Виталий сымэ.

КІуэкІуэ Казбек зэІущІэр къыщызэ-Іуихым къыхигъэщащ «Шынагъуэншэ гъуэгуфІхэр» лъэпкъ проектыр гъэзэщіэныр щіыналъэм зегъэужьыным и зы Іыхьэшхуэу зэрыщытыр. Иужьрей илъэсищым республикэм зыхуей щыхуагъэзэжащ щІыналъэ гъуэгуу киллометр 500, гъуэгу километри 135-м уэздыгъэхэр фадзащ. «УФ-м и Президентым ціыхухэм я псэукіэр егъэфіэкіуэным теухуауэ иригъэкіуэкі лэжьыгъэхэм ящыщ зы къалэну къегъзув гъуэгухэр егъэфІэкІуэныр. 2021 гъэм гъуэгу къэхъукъащІэхэм хэкІуадэхэм я бжыгъэр нэхъ мащІэ хъуащ, ар зи фІыгъэр Къэбэрдей-Балъкъэрым кіуэцірыкі федеральнэ гъуэгум машиниплі щызэблэкіыу зэрытщіарщ, - жиіащ Кіуэкіуэм.

Іэтащхьэм къыхигъэщащ республикэм и щІыпІэ хэхахэм федеральнэ гъуэгухэр шызэгъэпэшыныр экономикэм и турист унэтІыныгъэм и зыужьыныгъэу къызэрилъытэр. Абы ехьэліауэ проект нэхъ инхэм ящыщщ -«Іуащхьэмахуэ» зыгъэпсэхупІэм кІуэ А-158 Прохладнэ - Бахъсэн - Эльбрус гъуэгур псым имыхьын щхьэкІэ псызэрагъэбыдар. Тырныауз, Бедыкъ, Бахъсэн Ипщэ, Былым. Эльбрус, Нейтринэ жылэхэм, «Иткол» пансионатым, нарзан къыщыщІэж щІыпІэм и гъунэгъуу блэкІ гъуэгухэм «быдапіэ» зэрыхуащіар. Зэіущіэм шытепсэлъыхьащ псоми зэхуэдэу къагъэсэбэп Кисловодск - Долина Нарзанов - Эльбрус гъуэгумрэ Малкэ -

лъыплъын, зэгъэпэщыжын зэры- лэкI хъууэ ящІынущ. А программэм хуейм. КъулыкъущІэхэр зэгурыІуащ а щыщщ Р-217 «Кавказ» федеральнэ гъуэгухэр федеральнэ мылъкум автомобиль гъуэгум и км 405+491-км хагъэхьэжу, зыхуей хуагъэзэну. А гъуэгу 413+000 Тыхьэр, километри 7,5-рэ зи Іыхьэхэр Кавказ Ищхъэрэм и гъуэгу кІыхьагъ гъуэгум трагъэкІуэдэнущ нэхъ шынагъуэншэхэм, иджырей мардэм изагъэхэм хуэдэу щытынущ.

Лукашук Александр зэрыжи амк 1э, «Кавказ» гъуэгухэмкІэ управленэм лометр 15,4-м сом меларди 2,2-рэ и уапщІондэ зэрагъэпэщыжри, лажьэу къыщегъэжьауэ Осетие Ищхъэрэ ирагъэжьэжащ федеральнэ гъуэгу километр 35,4-рэ, абы сом меларди 3,7-рэ трагъэкІуэдащ. Апхуэдэуи гъуэгу километр 57,2-рэ зыхуей хуагъэзащ. Абы ахъшэу сом мелард 1,7-рэ текІуэдащ. Километр 95-м гъуэгур къэзыхъумэ пкъыгъуэ ирахьэліащ, сом мелуан 609,8-рэ и уасэ. Къищынэмыщіауэ, гъуэгубгъухэм щащіа ухуэныгъэхэр зэфlагъэкІри, сом мелуан 407,7-рэ и уасэ ухуэныгъэ метри 197-рэ ящіащ. Гъуэгурыкіуэхэр къэзыхъумэ ухуэныгъэу метр 5705,5-рэ ятащ, абы текІуэдащ сом меларди 4,3рэ. Сом мелуан 11 и уасэ бжьамий яхъуэжащ. Гъуэгухэм Іута ухуэныгъэу тодорым 2022 - 2023 гъэхэм ахъшэ метри 162,5 зэлэжьам сом мелаун 77,9-рэ ихьащ.

А-158 Прохладнэ - Бахъсэн - Эльбрус гъуэгум и км 8+701 - км 12+802 (Алътуд), км 42+195 - км 49+014 (Ислъэмей). км 0+000 - км 49+720, км 45+272 - км 48+012 Іыхьэхэр уэздыгъэкІэ ягъэнэхуащ. Абы сом мелуан 57,4-рэ ихьащ. Гъуэгухэр зыхуей хуэгъэзэным теухуа программэм хыхьэ лэжьыгъэу сом житху зыхуей хуагъэзэнуш: Къубэмелуан 19,6-рэ и уасэ зэф агъэк ащ, Тэбэ, Шэджэм, Лэскэн псыхэм, Эльбрус абы хохьэ светофорхэр гъзувыныр, гъуэгухэр гъэбыдэныр, уэздыгъэкІэ гъэнэхуныр, нэгъуэщІхэри. Километр 37-м тросс ирашаш, абы хухахаш сом мелуани 157,1-рэ. КъищынэмыщІауэ, управленэм федеральнэ автомобиль гъуэгухэр зыхуей хуэзэу зехьэнымкІэ сом мелард 1,6-рэ и уасэ лэжьыгъэ я зэпыщІэныгъэмкІэ щапхъэ зэрыиригъэкІуэкІащ зи гугъу тщІы пІалъэм къриубыдэу.

2022 - 2024 гъэхэм федеральнэ щыжыным теухуа программэхэм хы- пщіэ фіыщіэ яхуищіащ. хьэу сом меларди 3,8-рэ и уасэ гъуэгу

сом мелуан 997,5-рэ. (Малкэрэ Къубэ-Тэбэрэ и дэлъэдапІэм нэсрэ), км 482+000 - км 497+547 Іыхьэм хуэзэ ки-2019 гъэм щегъэжьауэ 2021 гъэ сэ гъуэгу тралъхьэнущ (Аргудан Аланием нэс), км 400+630 - км 405+491 Іыхьэм и километри 4,8-м трагъэкІуэдэнущ сом мелуан 648,4-рэ (Дзэ-

> зэхуакум). А псом къищынэмыщ ауэ, А-154 автомобиль гъуэгур зэрагъэпэщыжыным теухуа дэфтэрри, ихьыну ахъшэри яубзыхуащ. Ар Аруан - Балъкъэр Ипщэ - Уштулу гъуэгум и км 41+354 - км 50+000 Іыхьэрщ. А лэжьыгъэм хохьэ псыІуфэхэр гъэбыдэнри, тралъхьа гъуэгум ирахьэл эну псори. Абы сом мелуан 457,4-рэ текіуэдэнуш, псори зэхэту километри 8,3-рэ мэхъу. РосавкъызэриутІыпщу, гъуэгум елэжьын щІадзэнущ.

> лыкъуэкъуажэмрэ Прогрессымрэ я

Иджыпсту зэрагъэпэщыж А-154 автомобиль гъуэгум хыхьэ Аруан - Балъкъэр Ипшэ - Уштулу гъуэгум и км 45+201 Іыхьэм тет тоннель №1-р.

Р-217 «Кавказ» гъуэгум 2024 гъэ пщІондэ лъэмыж 13 тралъхьэну я мурадщ. Мы илъэсыр икlыху лъэмыжылэм и гъунэгъуу Бахъсэн псым, Аушыджэр пэгъунэгъуу Хеу псым.

Зэгущгэм и кгэухыу КъБР-м и гэтащхьэ Кіуэкіуэ Казбек жиіащ «Кавказ» гъуэгухэмкІэ управленэмрэ ди республикэмрэ зэрызэдэлажьэр федеральнэ щіыналъэ къулыкъущіапіэхэм хъур, ціыхухэм я псэукіэр егъэфіэкіуэным зэрыхуэунэтіар. «Кавказ» гъчэгухэмкіэ управленэм ди гъуэгухэр зыхуей хуэзэу зэгъэпэ- лъахэм щригъэкІуэкІ лэжьыгъэхэм па-

НЭЩІЭПЫДЖЭ Замирэ.

Совет властыр щызэтеувагъащіэм, Къэбэрдей-Балъкъэрым къэралыгъуэ щыухуэным хуэунэтіауэ лэжыгъэшхуэ щызэфіагъэкіащ Къалмыкъ Бетіал, Энеев Магомед, Къатхъэн Назир сымэ зи пашэ большевикхэмрэ абыхэм я дарэгъухэмрэ. абыхэм я дарэгъухэмрэ. Политикэ, экономикэ, со-циальнэ, щэнхабзэ я лъэныкъуэкіэ ди щіыналъэм нэрыльагъуу зиужьащ, зэман кіэщіым къриу-быдэу ар индустриальнэ-мэкъумэш область, кіэ-лъыкіуэу, конституцэкіэ щіэгъэбыда автоном республикэ хъуащ.

КЪЭБЭРДЕЙ-Балъкъэрым и тхыдэм 30 гъэхэм увыпІэшхуэ щаубыд. А лъэхъэнэм ди щІыналъэм мэкъумэшым ехьэлІа и Іэмэкьумэшым ехьэлга и гэнатіэхэм зэдэууэ заужырт, зэхьэзэхуэ зэмыліэужыыгъуэхэр дэнэ лъэныкъуэкіи щызэщіэплъэрт. Псалъэм папщіэ, колхозхэтхэм я япэ союзпсо зэхуэсым Къэбэртай барага захуэсым Къэбэртай барага захуэсым карарагай барагай захуэсым карарагай барагай барага дей-Балъкъэрым и цІэр къэралым щыпашэ областихым яхэту къыщраlуат. Ди щlыналъэр лэжьэкlэ пэрытым и еджапlэ хъуат. 1934 гъэм япэ дыдэу Ленин орденыр зратахэм ди хэгъэгур ящыщщ. А дамыгъэ лъапТэр къыпэкТуащ колхозхэр къыщызэгъэпэщыным, щыгъэбэгъуэным хуэунэтіауэ щіыналъэм къыщызэщіэрыуа ехъуліэныгъэ нэрылъагъухэм. Ди іэщыхъуэрэ гьавэгъэкіыу мин 17,7-м щІигъур лэжьыгъэм

щыпашэт. 1935 гъэм щэкІуэгъуэм и 4-м Кавказ Ищхъэрэ край-исполкомымрэ ВКП(б)-м и Кавказ Ищхъэрэ край-комымрэ унафэ къащтат колхоз нэхъыфІхэр ягъэгушхуэну, пэрытхэм я зэ-фІэкІыр щапхъэ ящІыну. Ди щІыналъэм щыпашэхэм яхэту Кировым и цІэр зе-зыхьэ (Зеикъуэ), Андрее-вым и цІэкІэ щы)э (Кэнжэ), Къалмыкъым и цІэр зыфІаща (Шэджэм Ищхъэрэ), «Псыгуэнсу» (Псыгуэнсу), «Ленинцы» (Ново-Ивановскэ) колхозхэр крайм и ЩІыхь пхъэбгъум иратхат. А илъэс дыдэм и дыгъэ-гъазэм хозяйствэ 27-м къэрал дамыгъэ лъапІэхэр къыхуагъэфэщащ. Мысокъыхуагъэфэщащ. Мысо-стышхуэ Былэ, колхоз тхьэ-мадэ Къуий Батlэ, бригадир Яковенкэ Михаил сымэ Ле-ин дыдэ щ!акхъуэ комбинанин орденыр, хозяйствэ тыр, Бахъсэн ГЭС-р, унафэщіхэу Блэныхь Темыркъан, Темыржан Хьисэ, бригадирхэу Спивак Миладирхэр Мухътар Мусэ, Кіуащ продприятар Мухътар, Къэрмокъуэ Лэ- яутІыпщащ предприятэу къумэн, Тихоненкэ Пётр, 778-рэ. Абыхэм ящыщу Чурсин Михаил, Гъуэгуно- 57-р къэралым ейуэ. съуэ Хьэжысмел, Царяпин Георгий, УанащІэ Малил, Гуэщей Хьисэ, колхоз тхьэмадэм и къуэдзэ Хьэждэгу Къэралхъан, звеноводхэу Проникинэ Аня, ГъукІэжь́ Хъаний, тракторист КІэмыргуей Хьэмид сымэ орден зэмылІэужьыгъуэхэр къра-

1937 гъэм и мазаем республикэм мэкъумэш ІэнатІэм щыжы- зыхэт механикэ лъэщапІэт.

къэзыІэтахэр

зэрагъэпажэм теухуа хъыбар гуапэ. Фермэ унафэщіхэу Тхьэлыджокъуэ Матіиті (Алътуд), Гъурдыгъуэ Башир (Къэрэгъэш), Джэду Бэчмырзэ (Зэрэгыж), шыхъуэхэу Шэкэр Мусэ (Шэджэм Ищхъэрэ), Тогъузей Батий (Аргудан), Нэхущ ТІэмашэ (Къулъ-къужын Ипщэ), Къэгъэзэж Билал (Жэмтхьэлэ), Настуев Абдулыхь (Балъкъэр Ипщэ) сымэ орденыр къыхуагъэфэ-

Индустриализацэм гъуэгум техьа нэужь, Къэбэрдей-Балъкъэрым и теплъэм къыпхуэмыцІыхужыну зихъуэжат. Япэ илъэситхум къриубыдэу предприятэщ зу 44-рэ ирагъэжьащ. Областым и къэрал промышленностым псори зэхэту продукцэу къыщ игъэкІым и процент 85,5-р абыхэм яхуэзэрт. А лъэхъэнэм Совет Союзым промышленнэ продукцэу щагъэхьэзырым проценти 103,5-кІэ хэхъуамэ, ар Къэбэрдей-Балъкъэрым процент 605,4-рэ щыхъурт. ТІощІ-щэщІ гъэхэм республикэм щаухуащ Налшык лы комбинатыр, [идро-ЦІыхубэ хозяйствэм хэхъўэу къыІэрыхьэм и процент 70,9-р щІыналъэм и промышленностым къитырт.

«ЩІыхьым и дамыгъэ» орденыр зезыхьэ Налшык машинэщІ заводыр республикэм и предприятэ нэхъыжь дыдэхэм ящыщщ. И лъабжьэр щагъэтІылъар 1928 гъэращ. Заводыр къыІэрохьэ шыгун щагъавэ къудамэ

джэр ди лэжьакіуэу 28-р Щіыдагъэм зэрелэжь, фіагъышхуэ зиІэ Іэмэпсымэхэр щіынымкіэ ліэщіыгъуэ кІуам и бгъущІ гъэ пщІондэ абы СССР-м бжьыпэр щи-Іыгъащ. Къэбэрдей-Балъкъэрыр зэрыгушхуэу щыта Тырныауз вольфрам-мо-либден комбинатым гуащіэдэкі лъагэкіэ гъэнщіа гуимыхуж напэкІуэцІхэр республикэм и тхыдэм хитхащ. ЦІыху мини 6,5-рэ щылажьэ предприятэ лъэрызехьэм къыщІигъэкІ продукцэр ІуэхущІапІэ мини 10-м нэблагъэм яхуригъа-шэрт. 1934 гъэм ирагъэжьауэ щыта комбинатым къэралым и промышленностым зегъзужьыным хэлъхьэныгъэшхуэ

щІащ 1936 гъэм фокlадэм и 20-м яутІыпща Бахъсэн ГЭС-м и япэ гидроагрегатым республикэм и гидроэнергетикэм и тхыдэм увыпІэ нэхъыщхьэ шеубыд. А къэхъукъащІэ гъуэзэджэр Ставрополь краймрэ Къэбэрдей-Балъкъэрымрэ энергетикэ системэм зыужьыныгъэм и щІэдзапіэт, ди щіыналъэм и социально-экономикэ гъашіэм и Іэнатіэ псоми къышыхъуа зэхъуэкІыныгъэ инхэм я лъабжьэт.

Плыщі гъэхэм я пэщіэдзэм республикэм мылъку зэпэща бгъэдэлът, ауэ фазэрыпхъуакІуэхэм мамыр гъащІэр къызэпаудащ, ди щІыналъэм къихьэри, псэуалъэхэр, фабрикэхэр, заводхэр зэтракъутащ, щіигъу и уасэ хэщіыныгъэ шіэблэм дежкіэ щапхъэщ.

Зауэ нэужь лъэхъэнэм Къэбэрдей-Балъкъэрым гъащІэм и лъэныкъуэ псоми зыщаужьащ, мэкъумэшхэкІыу къыщрахьэлІэр 1941 гъэм къалэжьу щытам щІрагъэгъужащ, промышленностым зэхъуэкІыныгъэ нэрылъагъухэр КЪЫЩЫ-

1946 - 1950 гъэхэм комбинатыщІэхэр, фабрикэщІэхэр яухуащ,

щІэхыпІэр, Налшык машинэщІ заводыр, Бахъсэн ГЭС-р, союзпсо мыхьэнэ зиІэ нэгъуэщІ предприятэзэрагъэпэщыжащ, пхъэм, ерыскъыхэкІхэм щелэжь ІэнатІэхэр къызэІуа-хащ. Экономикэм и ІэнатІэ псоми зэуlуу зрагъэужьын мурадкіэ, 1959 - 1965 гъэхэм ятещІыхьа илъэсибл планыр къэрал унафэкІэ нэхъ пасэу ягъэхьэзырауэ щытащ. А илъэсхэм республитащ. А илъэсхэм респуоликэм и цівхубэ хозяйствэм сом мелуан 451,2-рэ халъхьащ. Абы щыщу сом мелуани 190,2-р - промышленностымрэ ухуэныгъэмрэ, предприятэщізу тіощі къызэІуахащ. Электротехникэ, приборухуэ, станокухуэ, приоорухуэ, станокухуэ, инструментальнэ промышленностым лъэщу зиужьырт. ХъугъуэфІыгъуэ къыщІэхыпІэщІзу пщыкІуий геологхэм къызэІуахат. 1961

вольфрам-молибден къы-

гъэм щадзэ республикэм газыр къэшэн, ди заводхэмрэ фабрикэхэмрэ я Іэдакъэщіэкіхэр Совет Союзым и щІыналъэхэм я мызакъуэу, нэгъуэщі къэрал пліыщіым щіигъум хурагъашэрт.

Ди гъавэгъэкІхэм, Іэщыхъуэхэм, рабочэхэмрэ инженер-техникэ лэжьакТуэмылслеах ершая в едмех хуэфащэ пщ і къыпэкіуащ. Куэдым къэралым и дамыгъэ лъапіэхэр къыхуагъэфэ-щащ, ціыху 35-м «Социа-лист Лэжьыгъэм и Ліыхъужь» цІэр къыфІащащ. Хэку зауэшхуэм и лъэхъэнэ хьэлъэм Къэбэрдей-Балъкъэрым и щалэрэ хъыджэбзу мин хыщІым щІигъу фронтым Іутащ, лІыгъэм и шапхъэ къагъэлъагъуэу. Ди текІуэныгъэр къагъэблагъзу абыхэм ящыщ куздым я псэр ятащ. Зэуапіэ губ-гъуэм щызэрахьа ліыгъэмрэ хахуагъэмрэ папщІэ, ди щІалэ щэщІрэ щым «Совет Союзым и ЛІыхъужь» ціэ лъапіэр къыфіащащ, хым «ШІыхь» орденым и нагъыщэ псори къыхуагъэфэщащ, цІыху минипщІым щІигъум орденхэмрэ медалхэмрэ къратащ. Республикэм и пщіэмрэ и щіыхымрэ къэзыІэта а цІыху псэемыблэжсом мелардитіым хэм къагъэщіар нобэрей

> хэдгъэщынщи, япэ ита ди нэхъыжьыфІхэм лъэгъуа Іущагъымрэ пэжагъымрэ, къапкърыкІа гупсысэ узыншэмрэ яхэлъа фіэшхъчныгъэмрэ. къызытедмыхьэжыр аращи, ди шІыналъэм ІуэхугъуэшхуэхэмкІэ гъэнщІа и тхыдэ къулейм къыхэнэнущ.

> > **АНЗОРЫКЪУЭ** Аслъэмырзэ.

Дунейм щыхъыбархэр

Гъэсыныпхъэу нэхъыбэ зиІэр ищІэми

Италием нэгъуэщІ къэрал Іуэхухэмкіэ и министрым и къуэдзэ Манлио Ди Стефанэ жи ащ урысей газу ящэхур ягъэмэщІэну хъэмкіэ нэхъыбэу зыщыщіэм - Алжирыр, Тырку- гъэліхэрщ. мэныр, Азербайджаныр.

дэри дыхэтщ газыр къэшэ- кіутэ хъуащ абы и кіэрыхубхуным теухуа гугъуехьхэм. жьэрыхухэр. ЩІы Хъурейр И нэхъыбапіэкіэ къэдгъэ- абы щахъумэн мурадкіэ кІырщ. Илъэсым и пэщІэ- хьэ, пластикым елэжьыжудзэм Москва Украинэм и рэ цІыхум къыхуэщхьэпэн щІынальэм къикіыу къыт- хьэпшыпхэр абы къыхэпхуиутыпщ газым хуэдитым щыкі зэрыхъуну Іэмалхэр нэблагъэкіэ кіэригъэхуащ. къыхалъхьэ. Апхуэдэу, уры-Апхуэдэу щІищІам политикэ сей щІэныгъэліхэм къащхьэусыгъуэхэри иІэш, атІэ- гупсысахэм ящыщш элекми, абы дегъэгузавэ, гъэсыныпхъэ дрикъуу щыдмы- кlaпсэхэр щlы щlaгъкlэ щагъуэтын зэман дихуэнкіэ шэкіэ къагъэсэбэп чырбышзэрыхъунуми дрегъэгупсыс. хэм я пІэ пластикым къыунафэ тетщіыхын, хэкіыпіэ вэныр. Кіапсэхэр яхъумэн къыхуэдгъуэтын къытхуегъэув», - жиlащ Сте-

Абы къыхигъэщащ зэман гъунэгъуми, пlалъэ нэхъ иджыри къэс. «Экопласт» кІыхьми ятещІыхьа шэсыпіэхэр къезытыну къэрал- щихьащ пластикхэкіхэм елэхэм запищізу ягурыіуэн зэ- жьыжурэ я быдагъкіэ чыррыхуейр. Абы и лъэныкъуэкіэ нэхъ дзыхь зэбгъэз кіэ, уеблэмэ нэхъыфі матехъуну я лэжьэгъухэм, зи риал щІыным. газыр мы зэманми къагъэсэбэпхэм ящыщщ Алжи- грамми 3,5-рэ и хьэлъагърыр. Мыбдежым Манлио мэ, дэ къыщ Іэдгъэк І плиткэр зыри жиlакъым а къэра- килограмм 1,5-рэщ зэрылым газу къыщыщІашым хъур, ауэ апхуэдэ зым чырхэпщіыкіыу зэрыкіэригъэ- бышипліым щіахъумэнум хуам теухуауэ. Шэч хэмылъу, хуэдиз щІыпІэр

министрым и къуэдзэм ещІэ газ нэхъыбэ зиІэри, къыгуроlуэ дарэгъу щlыпхъэри хэтми, ауэ дунейм щекІуэкІ политикэми зыдригъэкlуу, я Іуэху зэрыдэкІынми яужь иту аращ.

Чырбышым и піэкіэ къагъэсэбэпыну

Пластикыр дуней псом тез зэрыхъуам псом хуэмыдэу игъэгузавэр абы зэрамурадыр. А гъэсынып- щІыуэпсым къыхуихь зэраныгъэм и инагъыр магугъыну къэралищ къи- хуэ къэс жыхуа эм хуэдэу гъэлъэгъуащ къулыкъу- зи нэгу щіэкі іэщіа-

ЩІЫЛЪЭМ и мызакъуэу, «ЕВРОПЭ псом хуэдэу, хыхэми тенджызхэми ха-Урысейм къи- программэщІэхэр зэхалътрокъару лъэщ зэрыкІуэ Іуэхум икіэщіыпіэкіэ хэщіыкіа плитахэр игъэухуейуэ мурадкіэ абыхэм мывэхэкі чырбышхэр телъхьэныр шынагъуэншагъэм къигъэув хабзэхэм ящыщу къокіуэкі ООО-м иджыблагъэ яужь бышхэм нэхърэ мынэхъы-

«Чырбышым ику иту кило-

щІынущ. Кабель метр 35-рэ зэритымкІэ, Налшык пшэр тонн ухуеинумэ, ди плиткэм Махуэм хуабэр градуси 6 - 8, хуэдэ зы тоннымкіэ метр жэшым щіыіэр градуси 2 - 1 пхузэхуэщІынущ. щыхъунущ. 320-рэ ЕфІэкІыныгъэхэр лъагъущ. Дунейм темыхуэж пластикым шІыуэпсыр зэрышытхъумэм и мызакъуэу, фейдэшхуи къитынущ лэжьэкіэщіэм», - жеіэ «Экопласт» зэгухьэныгъэм и унафэщІым и къуэдзэ Шафеев Михаил.

Мазаем и 1**7**,

гъуэным и дунейпсо ма-

+Урысей студент гупхэм я Путин Владимир и унафэм ипкъ иткіэ ар 2016 гъэм гъэкіыжащ. къыщыщІэдзауэ щагъэлъа-

пІэ ди къэралым. **◆ 1935 гъэм** СССР и ЦІыхубэ ствэмкІэ Комиссархэм я Советымрэ ВКП(б)-м и ЦК-мрэ «Москва Союзпсо мэкъумэш выставкэ ным теухуауэ» унафэр къашташ.

◆ 1923 гъэм къалъхуащ экономикэ щІэныгъэхэм я доктор, КъБКъМУ-м и профессор, КъБР-м и Къэрал саугъэтым и лауреат, КъБР-м щіэныгъэхэмкіэ щіыхь зиіэ щіз Къазбэч. и лэжьакіуэ, ЩІДАА-м и академик Къумахуэ Башир.

◆ 1958 гъэм къалъхуащ журналист. КъБР-м и Правительствэм и саугъэтыр зыхуагъэфэща, Къэбэрдейжурналист Хьэгъундокъуэ градуси 2-3 щыхъунущ. Сэлисэт.

Дунейм и щытыкІэнур

«pogoda.yandex.ru» сайтым

бгъэбыдэн папщіэ чырбыш техьэ-текіыу щыщытынущ.

мэрем

◆Урысей Федерацэм и Транспорт полицэм и ма-

≁УФ-м ІэщэкІэ ЗэщІэузэда и Къарухэм дзэхэр зыхуей хьэпшыпхэмрэ ерыскъыпхъэхэмкІэ къызэзыгъэпэщ и ІэнатІэм и махуэщ

◆1924 гъэм Налшык Ле-**◆Гумащіагъэр къэгъэлъэ**- ниным и ціэр зезыхьэ еджапіэ къалэ ціыкіу къыщызэ-Ivaxaш.

+ 1943 гъэм Адыгэ Ресмахуэщ. УФ-м и Президент публикэр нэмыцэ-фашист зэрыпхъуакіуэхэм къыіэщіа-

> **+ 1928 гъэм** къалъхуащ КъШР-м мэкъумэш хозяйщІыхь зиІэ и лэжьакІуэ Арэшыкъуэ

Къанщауэ. **♦ 1935** гъэм къалъхуащ къыщызэгъэпэщы- тхакІуэ, КъБР-м щэнхабзэмкіэ шіыхь зиіэ и лэжьакіуэ Къуэдзокъуэ Хьэсэн.

> ◆ 1939 гъэм къалъхуащ критик, литературэдж, УФ-мрэ Адыгеймрэ щІэныгъэхэмкІэ шіыхь зиіэ я лэжьакіуэ, ЩІДАА-м и академик Ша-

Дунейм и щытыкІэнур

«pogoda.yandex.ru» сайтым зэритымкіэ, Налшык уфауэ щыщытынущ. Хуабэр ма-Балъкъэрым щіыхь зиіэ и хуэм градуси 9 - 11, жэщым

Лъэпкъ Іущыгъэ:

ФІэщхъуныгъэ хущхъуэгъуэ хэлъщ.

Ягу къагъэкІыж

уэхэм Хэкум къулыкъу хуащІэу хэкіуэдахэр ягу къыщагъэкіыж махуэм ирихьэлізу фэеплъ зэіущіэхэр къыщызэрагъэпэщащ Бахъсэн щіыналъэм хыхьэ къуажитіым -Бахъсэнёнкэрэ Кубарэ.

ЩЭНХАБЗЭМКІЭ унэм и лэжьакІуэхэм интернет Іэмалхэр къагъэсэбэпу зэхаша зэlущlэм я гугъу ща-

Хамэ щІыпІэхэм щекІуэкІа за- щІащ псэемыблэжу зэуа ди лъэпкъэ-эхэм Хэкум къулыкъу хуащІзу хэ- гъу щІалэхэм, абыхэм я къекІуэкіыкіам, зэрахьа ліыгъэм шэщіаўэ щытепсэлъыхьащ.

КъызэгъэпэщакІуэхэм ягу къагъэкІыжащ Къэбэрдей-Балъкъэрым щыщу афган зауэм цІыху 1860-рэ зэрыхэтар. Къулыкъу щаща щіыпіэ жыжьэм къащытехуа уІэгъэхэм ныкъуэдыкъуагъэ зэхуэмыдэхэр къаритауэ ціыху 200-м я псэр щалъ-

хуа хэкум къахьэсыжащ, ди жагъуэ зэрыхъунщи, зауэлІ 54-ми я щхьэр

щыхалъхьащ. «ЛІыгъэщіапіэ ихуа ди щіалэхэм яхузэфІэкІащ тхьэрыІуэм ухуэпэжыным хэлъ лъапіэныгъэр ціыхум ирагъэлъагъун, хахуагъэр, щыпкъагъэр, лІыгъэр псалъэ къызэрыгуэкІыу зэрыщымытыр щапхъэкІэ щІэблэм я нэгу щІагъэкІын. ЦІыхур щалъхуа щІыналъэмрэ къэзылъхуа анэмрэ нэхъ лъапіэ зэрыщымы і р ищі эу къэбгъэтэджын шхьэкІэ, щысэтехыпІэ хуэхъун щапхъэхэр ебгъэлъагъун хуейщ. Хэку зауэшхуэм теухуа хъыбархэм щіэблэр щіэтпіыкіми, ліыхъужьыгъэ зезыхьа щ алэхэр, жыжьэ дымыкіуэу, къытхэтщ, ціыкіухэм жраІэнрэ зыхуаущиинрэ яІэу. Зауэм хэкІуэда-хэр дэ тщыгъупщэнукъым, я щапхъэри гъуазэу диlэнущ», - жи-Іащ Бахъсэн щіынальэм щіыпіэ унафэр щызехьэнымкІэ и советым и унафэщІым и къуэдзэ Іэхъуэбэч Анд-

гъэсэныгъэ-ущииныгъэ гупсысэхэр зыщІэль зауэ уэрэдхэр къыщыІуащ, курыт еджапІэм щІэс ныбжьыщІэхэми зэхуэсыр усыгъэкІэ КъызэгъэпэщакІуэхэм ягъэдэхащ. зэхуэсым ирихьэлІэу гъэлъэгъуэныґъэ гъэщіэгъуэн къызэрагъэ́пэщащ, сурэтрэ архив, уней, еджапІэ гъэтІылъыгъэхэм къыхахыжа щыхьэт тхылъымпіэхэмкіэ гъэнщіауэ.

Гъэлъэгъуэныгъэр мазэкіэ екіуэкіынущ, ар къуажитІми щэнхабзэмкІэ я унэхэм щызэбгъэлъагъуну Іэмал щы-

ШУРДЫМ Динэ.

ХъыбарыщІэхэр

Узыншагъэ

ФІыщІэ

Урысейм и къалащхьэр зи плъапІэхэр

«Псори щызэхэзэрыхьащ Облонскэхэ я унэм», - Толстой Лев и псалъэуха ціэрыіуэр уигу къегъэкіыж дунейпсо политикэм тхьэмахуэ блэкіам иіа щытыкіэм. Мэзкуу хьэщіэ кіуапіэ зэрыхъуари абы и щыхьэтщ. Мазаем и 7-м Путин Владимир хуэзэн папщіэ Урысейм къэкіуащ Франджым и президент Макрон Эммануэль, абы къыкіэльыкіуащ Инджылызым нэгъуэщі къэрал іуэхухэмкіэ и министр Трасс Элизабет. Иужьрейм и хьэщіэгъуэр хуэзащ Ліыкіуэхэм я махуэр щагъэлъапіэ мазаем и 10-м.

ФРАНДЖЫ президентри инджылыз министрри Мэзкуу къыщ Тэк Турысеймрэ Белоруссиемрэ Украинэм и гъунапкъэм пэмыжыжьэу щрагъэкlуэкl дзэ зыгъэсэныгъэхэр къагъэувыlэнырщ. Путин Владимир хуэза Макрон и мурадыр къехъулlауэ, урысеидзэм хэт цlыху мин 30 Белоруссием кърашыжыну урысей Президентыр гурыlya хуэдэу игъэlya щхьэкlэ, а lyэхум зэхъуэкlыныгъэ игъуэтакъым. Абы и щхьэусыгъуэри зыщ - Украинэр арэ-зыкъым Минск щызэращіыліа зэгурыіуэныгъэм тетыну, нэгъуэщІу жыпІэмэ, Донбасс къыщыўнэхуа республикэхэм я ліыщхьэхэм захуигъэзэну. «Байден Джо псори щіызэхигъэзэрыхьар езым Іуэхур

зэхихыжауэ фэ зытригъэуэн папщІэщ. Дунейр мамыру щызыгъэтыр езырауэ зигъэлъэгъуэну хуейщ, - щыжиlащ й къэпсэльэныгьэхэм я зым Путин Владимир. - Украинэракъым абыхэм къафІэІуэхур. Урысейм зрагъэужьыну хуэмейуэ аращ».

Мазиті дэкімэ Франджым щекіуэкіыну президент хэ-хыныгъэхэм зыхуэзыгъэхьэзыр Макрони и лъэхэр жан зы-щіар етіуанэ піалъэми а къулыкъум тетыным зэрыхущіэ-

Хамэ къэралхэм щыщ журналистхэр гугъу иригъэхьащ Путин Владимир Макрон Эммануэль щепсалъэм, Зеленский Владимир и къуаншагъэм щ агъыбзэ щ олъу зэрытепсэлъыхьа гушыІэр зэрадзэкІыным:

«Минск зэгурыlуэныгъэм сигу ирихьу зы Іыхьэ хэткъым, -зэпхегъэlук украин президентым. «Уигу ирихь-иримыхь-

ми, зыхуэгъэшэч, си дахэ», - жыхуиІэращ». Пекин щекІуэкІ Олимпиадэм кІуа я спортсменхэм урысыбзэкІэ интервью ямытыну, урыс хьэрхуэрэгъухэм ябгъурыту сурэт зытрамыгъэхыну унафэ яхуэзыщІа Зеленскэми и жэуапыр гувакъым: «Украинэр зэрыдахэр пэжщ, ауэ абы теухуауэ «си» жыпІэныр егъэлеящ».

Къэзахъстаным и президент Токаев Къасым-Жомарт мазаем и 11-м Мэзкуу къеблэгъауэ епсалъэрэ пэт, Путиныр тепсэлъыхыжащ и гушыІэм гъэпудыныгъэ зэрыхэмылъам: «Сызэрылажьэрэ Іуэху гуэрым тепсэлъыхьын хуей сыхъумэ, зэи абы и гъунапкъэм сикlыу, ар зыхуэгъэза ціыхум и пщіэр зэрызмыгъэлъэхъшэным сыхущіокъу. Мыбдежми жысіэну сызыхуеяр, хабзэ пыухыкіа къащта иужькіэ, къэрал къулыкъущізу ущыщыткіэ, абы уемыувэ-

ліэныр къызэремызэгъырщ». Лавров Сергейрэ Трасс Элизабетрэ я зэпсэлъэныгъэри жыжьэ нэсакъым. «Нэфрэ дэгум ещхьу (урысыбзэкіэ -«бзагуэмрэ дэгум ещхьу») дызэпсэлъащ инджылыз министрымрэ сэрэ», - жиlащ Лавров зэlущlэр иуха нэужь. «Украинэм и гъунапкъэм деж щыт дзэхэр къыlуфш», - тригъэчыныхырт инджылыз лыкlуэм. «Абыхэм зыщагъасэр Урысейм ищІщ», - икІуэтыртэкъым урысей министрри. Зэ-ІущІэр гукъинэж ищіащ Трасс Элизабет и бэлэрыгъыкІэм. Урысыдзэр и щІым зэритыжыр къыгуригъэІуэн папщіэ, Лавров инджылыз хьэщіэм еупщіащ: «Ростов, Воронеж областхэр Урысейм зэрыщыщымкlэ уарэзыкъэ?» «Инджылызыр зэи арэзы хъунукъым ахэр Урысейм щыщу къилъытэнымкіэ», - пиупщіащ Элизабет. Инджылызым кіуэжа нэужь, ціыхубзым зиумысыжащ Лавров зыщізупщіар Украинэм щыщ областитірауэ къызэрыщыхъуамкіэ, ауэ тхыдэм хищіыкіышхуэ щымыіэу нэхъапэlуэкlэ зытеlукlа бзылъхугъэм («Украинэм монголхэм щегъэжьауэ тэтэрхэм нэс ишэчащ» жиlэри, зыщи-гъэдыхьэшхауэ щытащ) иджы географиери имыщlэу къыщІэкІащ, жари, гушыІэр зи щІасэхэр ирихьэжьащ.

Урысейм и Президентым и Іуэху еплъык эр мызэ-мыт зу Іупщ у хирам. Украинэр Минск зэгуры у эныгъэм тетыну трагъэгушхуэным и піэкіэ, Къуэкіыпіэ къэралхэм Урысейр абы теуэным хуэпабгъэ хуэдэу хъыбарыпцІхэр ягъэІу.

«Иджыпсту ди нэгу щІэкІыр, - къэралым и еплъыкІэр нэхъ убгъуауэ утыку кърилъхьащ МИД-м и лІыкІуэ Захаровэ Марие, - шэч зыхэмылъыж зауэм тегъэгушхуэныгъэщ. Урысейм зауэ къегъэхъу жаlэурэ цlыхухэр ягъэгужьейуэрэ, езыхэм Украинэм Іэщэ зэрырагъашэр, дзэ Іэщіа-гъэліхэр зэраутіыпщыр, НАТО-м и Іэщэхэр урысей гъунапкъэм пэгъунэгъуу зэригъэунэхур, я дзэхэр теуэным хуэгъэпсауэ зэрагыгыр шихъумэну хэтш Къухьэпіэм... Цтыху мамырхэм щ атеуэн щхьэусыгъуэ дуней хъурейм къы щызыулъэпхъэщ американ политикхэм пцІы яупсу къо-

кіуэкі, иджыпстуи яупс икіи сыт щыгъуи яупсынущ» Зэрыхабзэу, къулыкъущІэхэм я зэхуаку зэгурымыІуэныгъэ гуэр къыдэхъуэху, ар щэнхабзэм, спортым, гъуазджэм щыціэрыіуэ ціыхухэм я фэ докіыж. Джэдыліэм здихьа бабыщ, жыхуаІэм хуэдэ хъуащ Пекин щекІуэкІ Олимпиадэм нэхъыщіэ дыдэу хэт, илъэс 15 фіэкіа мыхъу, мылым къыщыфэнымкІэ рекорд зыбжанэ игъэуву, дыщэ медаль къэзыхьа Валиевэ Камилэ. Тутберидзе Этери и гъэсэн хъыджэбз ціыкіур зэхьэзэхуэм екіуу хэта къудейкъым, цІыхубэм ягухэр къихьэхуащ, игъащІэм Олимпиадэм щамыгъэзэщІа къэжыхьыкІэ Іэмалхэр мыл щІыІум щигъэлъагъуэу. Ауэ «и лъым хэмылъыпхъэ гуэрхэр къыщагъуэтауэ» ягъэlури, медаль тыгъуэ пlалъэр ягъэlэпхъуащ «Ар щащар сабийм и гур ирауду къыкіэлъыкіуэ зэхьэзэхуэхэм и къару къыщызыкъуимыхыфын папщІэщ» - жи]ащ Іуэхум щытепсэлъыхым тренер ціэрыіуэ Тарасовэ Татьянэ. Мазит ипэк э ита лъым къигъэлъэгъуар хъыджэбз цІыкІум Олимпиадэм дыщэ медаль къыщихьыху хэlущlыlу ямыщlу зэраlыгъам и щхьэусыгъуэр Швецием къызэригъэлъагъуэр «лэжьакlуэхэм я зым ко-

вид къеуал/эу къызэрыдэмык/ыфамк/эщ» 2006 гъэм Къэзан къыщалъхуа Валиевэ Камилэ лъэпкъкіэ тэтэрщ. «Илъэсищ сызэрыхъурэ си анэм жесіэ зэпытт Олимпиадэм сыщытекІуэну сызэрыхуейр, - игу къегъэкІыж пщащэм. - Иджы мис, си гуращэр къызэхъул ащ. Сыщогугъ къызэплъа цІыхухэм, къэпщытакІуэхэм, си хьэрхуэ-

рэгъухэм си псэм щыщ Іыхьэ гуэр ялъэзгъэ Іэсауэ» «Урысейр адрей псоми къазэрыхэщ спорт лізужьыгъуиплІ щыІэщ, - жиІащ Тутберидзе Этери. - Валиевэр иджыпсту къызэрыхута щытыкІэм армырами итынур урысей фигуристт, а спорт къудамэмкІэ къэралыр дуней

псом япэ зэрыщитым къыхэкlыу» Урысей ціыхубэм хъыджэбз ціыкіум зэралъэкікіэ зыщіагъакъуэ. И ціэр Іейкіэ ягъэіуну яужь зэритыр хуэмышэчу и нэкіур зыгъэпщкіу Камилэ зыхуигъэзащ Президентым и пресс-секретарь Песков Дмитрий: «Уи нэкlури умыгъэпщкіу, уэ Урысейм ущыщщ, иригушхуэ абы. УкъимыкІуэту псоми ятекІуэ, дэ псори дыпкъуэтщ!»

Экономикэ

Политикэ

EIT ANHIE MCANES

Кавказ Ищхъэрэ Кылагъуэ Іуэху

Кавказ щ алэгъуалэр зэроубыд

Владикавказ щыщ блогер Пухаев Алик Кав-казыр зы Іэпкълъэпкъ быдэм хуэдэу зэрыІыгъыу щытын хуейуэ къэзылъытэ иджырей щіалэгъуалэм ящыщщ.

ИДЖЫРЕЙ зэманым и нэщэнэ къыщІэкІынщ Кавказым щыпсэуну хуейуэ къалэшхуэхэм цІыху къызэриІэпхъукІыжыр, щхьэж и Хэкур иригъэфІэкІуэныр къалэн зышишІыжу.

Владикавказ щыщ Пухаев Алик и ІэщІагъэкіэ экономистщ, ауэ цІыхубэ гъащІэр унэтІа здэхъуну лъэныкъуэри къызыфІэ-Іуэху осетин лъэпкъылІхэм ящыщщ. И бзэмкіэ зэрып- гъэза нэужь, Чэгъэду Бэр- къинэмыщі салъэри, чыристан диным зэритри Алик зэран къы- хигъэщащ Владикавказ насыпщ. Уэри зэрыжыпахуэхъуркъым езым къе- щыІэну и лъэпкъэгъухэм папщІэ игъэхьэзыр нэтынхэм «адыгэ темэ» щІэхшІэхыурэ къыхигъэхьэ- щезгъэкіуэкіыну. ныр. Езы щІалэр зэм адыгэ ипэ Къэбэрдейм, Адыгейм хьэгъуэлІыгъуэхэм щыдо- сыщыІащ, иджы Осетием къыщыдэкІа тхылъыщІэхэр утыку кърехьэ, осетинхэмрэ адыгэхэмрэ я зэхуакум дэлъ «лъэмыжхэр» къегъэщІэрэщІэж. Пухаевым «Крылья ТВ» каналым хуигъэхьэзыра нэтыным иригъэблэгъащ ди гаду Бэрзэдж.

хъуну къысфощі, - зыхуи- акъылкіи къару лей зыгъэзащ Пухаевым и хьэ- хызегъащІэ. псальэ зыбжанэ яже- дыдэм щыщу, зы бээкlэ зэрынэну Іэмалхэм».

піэмэ». Адыгэбзэкіэ осе- упсалъэу, тинхэми адыгэхэми захуизэдж и псалъэхэм къыщызэрыфІэфІыр. «Тхьэм игъэпсэу Владикавказ дэсхэр! Си гуапэщ мыбы Зэм Налшык сыкъэкІуащ Мыпхуэдэу адрей лъэпкъхэми далъэlэсу Тхьэм дызэдигъэпсэу!»

«Урысейм щыпсэу адыгэу ущытыныр дауэ блогерыр Америкэм къыщалъхуа, Урысейм щыпсэу сурэтышІым.

зэдж. - Сэ абы срогушхуэ. «Къыдэдаlуэхэм я гуапэ Пкъыкіи, гукіи, псэкіи,

щэнхабзэм, спортым, шы зехуэным, ІуэхуфІхэм узэдыхыхьэу упсэуныр щи, иджыпсту къэщІэрэщІэжыныгъэ абрагъуэ щокіуэкі ди лъэныкъуэми, гъэлъэгъуэныгъэ абы гушхуэныгъэ къып-ІуэкІыну. Мыбы хелъхьэ, Урысейми Кавказми ущыщыным теу-

«Нобэ Америкэм щыщ адыгэ авангардист Чэгъэду Бэрзэдж и гъусэу нэтын тетхащ, - иритхащ езы Пухаевым и инстаграм назыхэпщіэрэ?» - еупщіащ пэкіуэціым. - Ди уэршэр гуапэр теухуат хамэм ухэту зэрызыпхъумэжыну щІыкІэм, уи лъэпкъым и тхызетым нэхъ пасэу зи ціэ «Си унагъуэр игъащіэм дэр гъуазджэм къызэреб-къыщитіуа, и сурэтхэм я Хэкум имыкіам хуэдэу са-гъэіуэтэфынум. Осетин гъэлъэгъуэныгъэ иджыб- пэгъунэгъущ Хэкум ис лъэпкъым къуэш сэлам лагъэ езыгъэкІуэкІа Чэгъэ- адыгэхэм, - жиІащ Бэр- адыгэбзэкІэ ирихри, инджылызыбзэ фІэкіа зымышІэ кавказ шылъхухэм яхутепсэлъы-Бэрзэдж Апхуэдиз хьащ Урысейм ущыщми, щіэм, - уи анэдэлъхубзэкіэ ціыху уэ узыщыщ лъэпкъ Кавказым ухуэпэжу укъы-

Зи ныбжь хэкіуэта дэтхэнэ зыми и гум удыхьэн папщІэ куэд ухуейкъым: гуапэу хущыт, щыгуфіыкі, и Іуэхур хузэфІэхи, хуэпщіэну псори хуэпщіащ.

НЫБЖЬ хъарзынэ зиІэ сэ газет къэсхьыну илъэс куэд хъуауэ бэрэжьеймрэ щэбэтымрэ сфіэфіу сокіуэ Ислъэмей къуажэм дэт пощтым. ЗэрыгурыІуэгъуэщи, абы щылажьэ псори соцІыху.

Бэрэжьей махуэ гуэрым пощтым сыщІыхьауэ, сыт щыгъуи газетхэр къызэзыту щыта ціыхубзым и піэм нэгъуэщі пщащэ ціыкіу «къихутауэ» гу лъыстащ. Абы цыху зытхухым я Іуэхур зэфІигъэкІын хуейуэ чэзууэ зэпытти, сэри абыхэм я ужьым сиуващ.

- Мы дадэм и Іуэхур зэ-фІэзгъэкІынщ, фэ тІэкІу фыкъыспэплъэ, кхъыІэ, жиІэри пыгуфІыкІыу абы сызыбгъэдишэри къызэупщІащ: «Сыт хуэдэ Іуэхут укъыщІытхуэкІуар?»

КъысхуэкІуэу жыхуэсІэ газет зыбжанэм я цІэр къисІуэри, ахэр къызитыжащ, си Іуэхур псынщІэу зэфІихащ. (Зы дакъикъэ зытемыкІуэдэнум зэман куэдкІэ сыпэплъэн хуей хъунут. Пэжщ, чэзум хэтхэми, гу къыслъатамэ, пщІэ къысхуащІу япэ срагъэщынут, ауэ псоми я щхьэ я Іуэхущ - къыщІыхьэ-щІэкІыжхэм якІэлъыплъыну зыри хущІыхьэркъым).

къызэрысхуи-Гулъытэ щіам щхьэкіэ хъыджэбзым псалъэ гуапэ жесіэщ, фіыщіэ хуэсщіри сыкъыщіэкіы-

жащ. ИужькІи, зэрыжысІауэ, куэдрэ сыкІуащ, иджыри сокІуэ а пощтым. СыкІуэху къэскіи абы къекіуаліэхэм а пщащэм фІы куэд хужаІэ: «Тхьэр аразы къыпхухъу, си хъыджэбз цІыкіу, гъащіэ дахэ Алыхьым къуит», «И насыпщ апхуэдэ бын зиІэм», «И лэжьыгъэми хуэlэкlуэлъакІуэщи, езыри гуапэщ Марьянэ», «Абы хуэдэхэр зырызщ»... Сыт и уасэ гум къыбгъэдэкІ апхуэдэ псалъэхэр?

Апхуэдэу къуажэдэсхэм фІыщІэ зыхуащІ цІыхубз цыктур «Адыгэ псалъэм» еджэхэми къезгъэцІыхуну си мураду езым зыхуэзгъэзащ.

- Хьэуэ, укъыстетхыхьын хуэдэу, зыгуэрхэр злэжьыну сыхунэсакъым сэ иджыри, зытемыкіыну жэуапыр къы- гъуэр абы ціыхухэр арэзы

И насыпщ апхуэдэ бын зиІэм

зитащ пщащэ щэныфІэм. Апхуэдэу щытми, сыщІэупщІэурэ, зыцІыхухэм захуэзгъазэурэ къэсщащ абы теухуахэр. Тезгъэчыныхьу сыщІытетхыхьри ди зэманым щапхъэ дахэ куэд дыдэ зэрумылъагъужырщ, Марьянэ хуэдэхэри ди щІалэгъуалэм мымащІэу зэрахэтым, абыхэм ядэплъеин зэрыхуейм тезгъашІэмэ сфіэфіу аращ. Ціыхухэр зэхуэбзаджэ, тэмакъкіэщі хъуащи, лажьэ уимыlэу, пхуэмыфащэ къуапэсыныр зыхуэІуа шыІэкъым. Аращи, нэхъыбэрэ утыку къишэн хуейщ хабзэ, нэмыс зыхэлъхэр.

Къумыкъу Марьянэ Іэхьед и пхъур Дыгулыбгъуей къуажэм къыщалъхуащ. Белгород къалэм дэт, потребительскэ кооперацэм щыхурагъаджэ университетыр диплом плъыжькіэ къиухащ. Илъэс хъуауэ аращ Ислъэмей къуажэм дэт поштым зэрыщылажьэрэ. Школым щыщІэсам Марьянэ и гум сыткіэ къэкіынт мыбы къэкІуэну, и лэжьыгъэм гуфІэгъуэ къыхихыну.

ЦІыхум и гъуэгур гъащіэм къыщигъуэтын папщІэ Іэджэм мэлъыхъуэ. Ерыщу лъыхъуэм зыщІэкъур къегъуэт, зыщІэхъуэпсыр зыІэрегъэхьэ. Ар къохъулІэным лъабжьэ хуэхъужыр укъызыхуигъэщіа Іэщіагъэм урилэжьэныр аращи - зыІэрызыгъэхьэфым и насыпщ. Апхуэдэ гурыфІыгъуэ зэхъулІахэм ящыщщ Къумыкъу Марьянэ.

Къумыкъур и ІэнатІэм зэрехъулІэр къэзыгъэлъа-

зэрищІыфырщ. Махуэ къэс мы ІуэхущІапІэм къекІуаліэхэм ящіэ Марьянэ и лэжьыгъэр фІыуэ зэрилъагъур, зэрыхищТыкТыр, гуапэу, и нэгу зэјухауэ зэрыщытыр, зэрыцІыху гуапэр. Абы и деж зы Іуэхуи щызэфІэзэрыхьыркъым - псори тэмэму зэфІегъэкІ. Хьэлщэн дахи хэлъщ, и махуэхэри ІуэхугъуэфІхэмкІэ гъэнщащ. Си фіэщ мэхъу зи гугъу сщІы пщащэм зыпэрыт ІэнатІэм ехъулІэнызэрыщызыІэригъэгъэхэр хьэнури, абы и унагъуэри, и лэжьэгъухэри, къуажэдэсхэри щригушхуэн зэман къызэрыхъунури. Нобэ а хъыджэбзым япэ лъэбакъуэхэр ичауэ аращ.

Мы Іуэхущіапіэм зы махуэм цІыху 50-м щІигъу щекІуалІэ къохъу. Ахэр арэзыуэ, я Іуэху зэфІэкІауэ, къехъуэхъуу щыщІэкІыжкІэ Марьянэ и гукъыдэжым зеІэт, Іуэхутхьэбзэ зыхуищахэм къыхужаю псалъэ гуапэхэм и лэжьыгъэм нэхъри трегъэгушхуэ. И лэжьэгъухэм жаІэ ар зи ІэщІагъэм фіыуэ хэзыщіыкі, псэ хьэлэл зиіэ, нэмыс зыхэлъ бзылъхугъэ щыпкъэу зэрыщытыр.

«ЦІыхум нэхърэ нэхъыфП сщіэркъым, жеІэ езы Марьяни. - Абы уи гъащІэр нэхъ дахэ, уи лъэр нэхъ жан

Лэжьыгъэм цІыхугъэр гъусэ хуэзыщІыф Марьянэ и гъащіэр купщіафізу, и ізнатІэм щехъулІэу, узыншэу мы дуней дахэм гу щихуэну си

КЪАРДЭН Мухьэмэд

Дунейпсо цІыхубэр зыгъэнэщхъея Райан

Мароккэ къэралым псыкъуийм щи- щыджэгуу арат, бэлэрыгъыу щихуам. хуа Орам Райан и хъыбарым имыгъэщхьэжэгъуа ціыху щіагъуэ къэна къыщіэкіынкъым мы махуэхэм. Ди жагъуэ зэрыхъущи, илъэситху фіэкіа зи мыныбжь сабийм гъащ э имы зу къы-

МАЗАЕМ и 1-м, гъубж махуэу, Райан ихуащ метр 32-рэ зи кууагъ псыкъуийм. Зэрыжаіэмкіэ, ціыху 500 фіэкіа зыдэмыс, щіалэ ціыкіур зыщыщ Игран къуажэм апхуэдэ псыкъуий куэд адэ-мыдэкІэ щызэбгрыдзауэ итщ, хадэм псы щагъэлъэдэн папщо къагъэсэбэпу. Ауэ нэхъыбэм я щхьэр тепІамэ, сабийр зэрыхуар апхуэдэтэкъым. Зэрыкуум ищІыІужкіэ, псы зэрымыт псыкъуийм и кіэ, Іэкіэ щіатіыкіын щіадзат, уеблэмэ бещхьэр сантиметр 45-рэ фІэкІа мыхъуу, зэвт. Армыхъуамэ, и бгым кlaпсэ иращізу зы ціыху ирагъэжэхамэ, зэфіэкіат абы кърихыжыфынут. Апхуэдэ Іэмал зимыІэ къегъэлакІуэхэм хэкІыпІэу къалъытар Райан зэрыхуа псыкъуийм хуэдэ дыдэ иратіыхыу, щіалэ ціыкіум деж нэс кІэнауэ щІатІыкІыжынырт.

КъегъэлакІуэхэр мысакъыу хъунутэкъым, сыту жыпіэмэ, щіыпіэр зэрыбгылъэм нэмыщі икіи пшахъуэщіт, арати. бэлэрыгъауэ къыгуэумэ, щіалэ ціыкіур щіипіытіэнут. Щіым и щытыкіэм щыгъуазэ инженерхэр нэгъунэ зыдагъэІэпыкъуащ къегъэлакІуэхэм, ауэ итІани я мурадым лъэ эсакъым.

Райан зэрыхуа псыкъуийр езым и унэм пэжыжьэщ, Іуэхур къызэрыхъуар нобэми нэгъэсауэ ящІэркъым. Нэхъыбэм зэрыжаlэмкlэ, щlалэ цlыкlум и адэм псыкъуийр ищІыжырти, Райан абы абдеж дыдэм куум къринащ». дэІэпыкъу хуэдэурэ,

Сабийр кърахыжа нэужь, гурыІуэгъуэ хъуащ ар зэрехуэхыу, и щхьэми итхми удын зэрагъуэтар, и Іэпкълъэпкъри егъэлеяуэ псы хуэныкъуэу зэрыщытар. Хурагъэжэха «кислород щхьэнтэр» илъэситху фІэкІа мыхъу сабийм къыхуэгъэсэбэпа къыщІэкІынкъым. Епсэлъахэм піалъэ гуэркіэ жэуап къаритауэ щытми, иужьрей махуэхэм зыри къахупыхакъым

Къегъэлакіуэхэм я унафэщі Темрани Абделхади зэрыжиІэмкІэ, абыхэм къахуэнар метритІ къудейт, сабийм деж нэсын папщІэ, ауэ я гъуэгум зыщыхуэза мывэшхүэм лэжьыгъэр нэхъ хүэм къищащ. Пшахъуэр къыгуамыгъэўн щхьэтоным къыхэщІыкІа бжьамиишхуэхэр къыІуашат.

Щэбэт пщыхьэщхьэм къегъэлакІуэхэм сабийр къыщІахыжри, иджыри фІым щыгугъыу сымаджэщым нагъэсащ. Ауэ ари гугъэ нэпцІт. Блыщхьэм сабийр щыщІалъхьащ Шефшауэн дэт «Іэззауия» кхъэлъахэм. Мароккэ и пащтыхь Мухьэммэд Еханэр Райан и адэ-анэ Орам Хъаледрэ Хершиш Вассимэрэ яхуэгузэващ.

«Мароккэ цІыхубэм я гъусэу махуэ зыбжанэкІэ тхьэ селъэІуа иужькІэ, сигу хэщІу иджы Райан и унагъуэм сахуогузавэ», - иритхащ и Твиттерым Израилым и шынагъуэншагъэмкІэ министр Ганц Бе-

«Дигухэр узым зэщ иубыдащ, - Іэпихащ абы и щыгъуэ псалъэр Палестинэм и лыкіуэ Мельхем Ибрэхьим. - Райан хэкІуадэри, псоми дигухэр а псыкъуий

«Махуэкум» и къыдэкlыгъуэр зыгъэхьэзырар ЧЭРИМ Марианнэщ.

Зыгъэсэныгъэхэр жыджэру йок Іуэк І

Гъатхэпэ пщіондэ зэпа- шыкым». Щіымахуэ зыгъэ-**гъэуащ Урысей Федера-** хьэзырыгъуэ Іыхьэм хиуцэм футболымкіэ и етіуанэ дивизионым и Япэ гупым щекіуэкі зэхьэзэхуэр. А зэманым къриубыдэу командэхэм зыгъэсэныгъэхэр ирагъэкіуэкі, футболистыщІэхэмкІэ загъэлъэщ, мазэ дэкімэ щіэзыдзэжыну зэпеуэм зыхуагъэхьэзыр.

МЫ махуэхэм зыгъэсэныгъэхэр ЕсэнтІыгу къалэм щрегъэкіуэкі «Спартак-Нал-

хьэзырыгъуэ Іыхьэм хиубыдэу налшыкдэсхэм япэ зэныбжьэгъугъэ зэlущlэр драгъэкіуэкіащ Ставрополь крайм футболымкІэ и чемпионатым 2021 гъэм ещанэу командэм. Налшыкдэсхэм я пашэныгъэр къыщызыхьа Невинномысск къалэм и «Ставрополь-АгроСоюз»-м. Хабзэ хъуауэ, зыгъэсэныгъэ къэс зэныбжьэгъугъэ зэlyщІэ зыдрагъэкІуэкІ коман-Къэбэрдей-Балъкъэ- рыщесам и зэранкіэ. дэм рым и футболистхэр 1:0-у

ефІэкІащ.

ЗэІущІэм и 35-нэ дакъикъэр екіуэкіыу къыхэжаныкіащ, невинномысскдэсхэм я штрафнойм щихьэм топыр къызыІэрыхьа, ЛІуп Ислъам. Абы къыпежьа гъуащхьэтетым ди щІалэм топыр Іэзэу щхьэпридзри «Спартак-Налшыкым» текІуэныгъэр къыхуихьащ.

Япэ ехъулІэныгъэм гукъыдэж къезыта Къэбэрдей-Балъкъэрым и футбол командэм и зыгъэсэныгъэм хиубыдэу иджыблагъэ къыкіэлъыкіуэ зэныбжьэкъыкІэлъыкІуэ гъугъэ зэјущіэ дригъэкІуэкІащ Грознэ къалэм и «А́хмат»-м и щІалэгъуалэ командэм. Абыи налшыкдэсхэм текІуэныгъэ къыхуахьащ сымэджауэ ди командэм гъусэ яхуэхъужа къудейхэу Хъут!э Анзоррэ Ашуев Мурадрэ я топхэм. ЗэпэщІэтыныгъэм xvxaxa зэманыр 2:0-у иухащ.

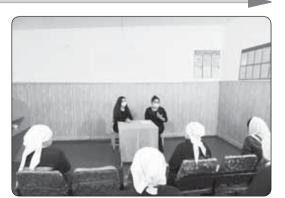
КъыкІэлъыкІуэ зэныбжьэгъугъэ зэІущІэр «Спартак-Налшыкым» дригъэкіуэкіын хуеят Мордовием и «Саранск» футбол щІымахуэ зыгъэсэныгъэхэр къыщрахьэлІэ Кисловодск къалэм щызэхэтыну траухуа зэпэщІэтыныгъэр ягъэІэпхъуащ хуей хъуащ, мазаем и 13-м абы уэсышхуэ къызэ-

ЖЫЛАСЭ Замир.

Лышхым теухуа зэІущІэ

Урысей ФСИН-м и управленэу КъБР-м щыІэм тезыр зытралъхьахэм щрагъэпшыныж и колоние №4-м иджыблагъэ къыщызэрагъэпэщат Лышх узыфэм ебэныным и дунейпсо махуэм траухуа Іуэхухэр.

ЦІЫХУБЗХЭР щаІыгъ тутнакъэщым щекІуэкІащ дунейм нэхъ шынагъуэ дыдэу къыщалънтэ узыфэхэм ящыщ лышхым зэрызыщыпхъумэну Іэмалхэм теухуа лекцэ. КъБР-м Узыншагъэр хъумэнымкіэ и министерствэм и онкологие диспансерым и лэжьакІуэхэу Гындыгъу Эльмирэрэ Мисировэ Индирэрэ тутнакъ цІыхубзхэм яхутепсэлъыхьащ лышхыр къызыхэкІым, ар и чэзум къэхутэным мыхьэнэшхүэ зэриІэм, ар зэфыкіхэр зэрагъэхъуж иджырей Іэмалхэм. Мыбдежым дохутырхэм гулъытэ нэхъыщхьэ щыхуащ ащ узыр нэхъ пасэу къахутэху

цІыхур хъужынымкІэ Іэмал нэхъыбэ иІэ зэрыхъум икіи зэіущіэм кърихьэліахэр къыхураджащ хьэл мыхъумыщ эхэм зыщадзейуэ, жыджэру, лэжьыгъэмрэ зыгъэпсэхугъуэмрэ тэмэму зэпалъыту псэуну, щІэхщІэхыурэ дохутыр зыкІэлъагъэплъыну.

Зэјущіэм и кізухым дохутырхэм жэуап иратыжащ ціыхубзхэр зыщі эупщі ахэм, щхьэхуэу закъыхуэзыгъэзахэми чэнджэщэгъу яхуэхъуащ.

ЗЭБАР Мадинэ, КъБР-м щыІэ УФСИН-м и пресс-ІэнатІэм и унафэщІ.

Зы жылэ зы лыжь цыкіу дэсти,

- Іэхъуэу тхуежьэ, - къыжраlащ ліыжь

пщыхьэщхьэм

тхьэмыщкіэ дыдэт, унэ нэщіым щіэс

цІыкІум, - Іэхъуэу утхуежьэмэ, удгъэмэ-

къыщыдыхьэжкІэ зыгуэр кърат хъуащ

ліыжь ціыкіум - шхын щыщіэжакъым.

Шхын щымыщІэмэ, ліыжь ціыкіур нэ-

хъыбэ хуейт? ЕкІуэкІыурэ, пщыхьэщхьэ

гуэрым къыдыхьэжауэ, и Іэнэм махъ-

сымэ кхъуэщын тету, зы мэжаджи телъу кърихьэліэжащ ліыжь ціыкіур. Махъ-

сымэ кхъуэщыныр мэжаджэм дрифащ.

Іэнэм тригъэувэжа къудейуэ, кхъуэ-

щыным махъсымэр из хъужащ, зы мэ-

Пщэдджыжьым махъсымэр мэжа-

джэм дрифри, къуажэ Іэщыр дихуащ лыжь цыкіум, пщыхьэщхьэм къыды-

хьэжмэ - кхъуэщыным махъсымэр изщ,

зы мэжаджи телъщ Іэнэм. «Тхьэм и

нэфІыр къысщыхуащ», - жери ліыжь

сыщыщІэнукъым - сыт шхьэкІэ сыІэ-

Ар хъунукъым, - жаlaщ жылэм, гъэр

- Хэти вгъэІэхъуэ. Сэ сшхын согъуэт,

афІэкІа сыфхуэІэхъуэнукъым, - жери

махъсымэмрэ мэжаджэмрэ я гугъу къа-

хуищащ лыжь цыкіум. - Тхьэм и нэфі

«Сыт тщІэнур?» - жари зэчэнджэщащ

- ТщІэнуращ, - жаІащ, пщым бзэгу хуэт-

пщым трихмэ, сыт ищІэжын, итІанэ

- Ди Іэхъуэм тхьэр къыхуэупсащ, - жари,

кхъуэщынымрэ мэжаджэмрэ я гугъу хуашащ пщым. - Уэ къыпщибзыщауэ

Кхъуэщынымрэ мэжаджэмрэ къри-

гъэхьащ пщым, махъсымэр мэжаджэм

махъсымэр из хъужащ кхъуэщыным.

Іэнэм зы мэжаджи къытехутэжащ.

Кхъуэщынымрэ мэжаджэмрэ

Іэнэм щытригъэувэжым,

хъуэн?» - жери. Іэхъуэ башыр жылэм ялъ- жиlащ:

ежьэри,

фІэкІ, бгъэдэлъ щыІэтэкъым.

жаджи къытехутащ Іэнэм.

нэсакъым, хэт дгъэІэхъуэнур?

къысщыхуащ.

тхуэІэхъуэнкъэ?

мэтхъэж ди Іэхъуэр.

Пщым бзэгу хуахьащ.

жылэр.

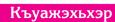
жэлІэнкъым.

Таурыхъ зиІэ псалъэжь

НапэкІуэцІыр зыгъэхьэзырар ГУГЪУЭТ Заремэщ

ЛІыжь ціыкіумрэ пщымрэ

пажы

Псалъэзэблэдз

Хъуэхъу

ди лъахэрщ. Кавказым къыщабжащ абы и лІэужьыгъуэ Британием, Глочестер-

пащтыхьыгъуэм, Колсбурн жыг хадэм ажэгъуэмэ зэмылІэужьыгъуэхэр куэду щагъэкІырт. КъэкІы-гъэхэмкІэ щІэныгъэлІ Генри Джон Элвис илъэси 130-рэ ипэ ахэр зэхүэхьэсын щіидзауэ щытащ. Уеблэмэ ажэгъуэмэ лізужьыгъуэхэм ящыщ зым абы и ціэр фіа-щыжауэ, «Элвис и ажэгъуэмэкІэ» йоджэ.

- Ажэгъуэмэм тхакІуэ, усакІуэ куэд тетхыхьащ. Дигу къэдвгъэгъэкІыж, лъэм папщІэ, Маршак Самуил и «Мазэ 12»-р е Ганс Христиан Андерсен и «Ажэгъуэмэ»-р. Адыгэ усакІуэхэми куэдрэ ягъафІэ ажэгъуэмэм и теплъэр. - 1984 гъэм мэлыжьы-

хьым и 19-р ажэгъуэмэм и махуэу дуней псом щагъэувауэ щытащ. Ажэгъуэмэр Тхылъ плъыжьым ират-

Гъэгъа телъыджэ

щІыІагъыу цельси 10-м нэс хуошэч. Уаем деж зызэхvешэри мэдий, щІым и къэвыжыгъуэм ар къощІэращІэ.

- Ботаникэ щ Іэныгъэр ажэ-«Galanthus»-кІэ гъуэмэм

- МазэкІэ ехъумэ гъэгъар.

- И гъэгъа ціыкіухэм гъуэнщ: гъэгъам мэ гуакіуэ цинэм

щхъухь хэлъщ, ар уи жьэм къыпезыгъэхри аращ. Гъэ- узыфэ куэдым иреlэзэу. пхьы хъунукъым. Гъэщlэ- гъам и щхъухьыр меди- - Нэхъыбэрэ ущрихьэ

къыщагъэсэбэп, - Нэхъыбэрэ ушрихьэлІэр

Анэдэлъхубзэр - усыгъэк Іэ

Дэри ди анэдэлъхубзэр дывгъэхъумэ: дыв-кlayэ. гъэгупсысэ, дывгъэпсалъэ, дывгъатхэ къыддалъхуа бзэмкіэ! Бзэр тіурылъмэ хаб-

зэри, щэнхабзэри, нэмысри тщіэнущ. махуэщ! Дыкъоджэ, гукІэ зыдогъащІэ, дыкъевгъаджэ!

Мазаем и 21-м бзэхэм я махуэр ягъэлъа- дагъэгупсысэ ди адыгэ усакІуэхэм я Іэдапіэ! Лъэпкъыр зыгъэщхьэхуэр, зыгъэдахэр, къэщіэкіхэм. Дунейм и къуэхъукъащіэзыгъэлъэщыр и бзэрщ. Зи бзэ зыхъумэр хэм псом япэу поджэж ди усакіуэ пажэехъуліащ, бээр зыфіэкіуэдыр унэхъуащ, хэр, шэрыуэрэ я псалъэхэр къыхэщыпы-

Анэдэлъхубзэхэм я махуэри, Усыгъэм и махуэри ЮНЕСКО-м игъэувауэ щытащ. ЦІыкіухэ, дэ а махуитіми зы гупсысэ хэдв-Мазаем и 21-р усыгъэми и дунейпсо гъалъхьэ! Адыгэбээм теухуа усэ дахэхэм

Си бзэр

ЩыІэщ жиІэу: «Ди бзэр мыхьэнэншэщ». Бэзэр Іуэхухэм мыхъум нэгъуэщІ гуэрхэм

Щхьэмыжу си бзэр согъэлъалъэ, Къилъэлъыр зэкІэ къэзмыпща. Зы хьэдээ цІыкІу нэсати щІылъэм, ТхьэкІумэр дзасэу къыхэпщащ.

КІЭМЫРГУЕЙ Толэ.

Къэрабэ плъыфэщ, уафэм едзэкіащ (Пшэплъ)

Мэфий,

мэкІий, хьэкъугъыр къреш. (Жьапщэ) МафІэм имыс,

псым имытхьэлэ. (Мыл) Бгыкъуншэ унэ Дуней щІ уфэ, фэшэху.

Дунейр зыгъэнэху, псэр зыгъэхуабэ. (Дыгъэ)

Зы жыгым къудамэу пщыкіуті гуэтщ, къудамэ къэс тхьэмпэ щэщІ пытщ, а тхьэмпэхэм зы лъэныкъуэр хужьщ, зы лъэныкъуэр

фІыцІэщ. (Илъэс, мазэ, жэщ,

Си адыгэбзэ

ЩыІэщ жиІэу: «Ди бзэр къулейсызщ. Я щхьэ уиІэбэну къыбдэмыбзщ». Ар жызыІэм, ахэр зи жьэ къекІуэм И анэ быдзышэр ещІ хьэрэм. Зи бзэр нэгъуэщІыбзэкІэ зыхъуэжым Сыт имыхъуэжыну къыхуэнэн? ЕЛМЭС Аулэдин.

Адыгэбзэ

ЦІыхуу щыІэм яІэжщ я бзэ, ЗэраІэжым хуэдэу я псэ. Сэри си Гэщ апхуэдэбзэ, Хэлъу дади нани я псэ.

А сэ си бзэр адыгэбзэщ, Пшынэ Іэпэу схуэбзэрабзэу, Нарзаныпсым ещхьыркъабзэщ, КъобыргъукІыр псынэ къабзэу.

Сэ къысфІощІыр адыгэбзэу ЖэщкІэ мэзым къиІушэщыр. Нэхущ бзухэм я уэрэду Жыг къудамэм къапыщэщыр.

Адыгэбзэщ нанэ щабэу Пщэдджыжь къэскІэ зэрылъаІуэр: «Ухожае, тэдж, си тІасэ, БлэбгъэкІынущ насып къакІуэр...»

Адыгэбзэр шыбзэрабзэм Адыгэпсэр шымыжей, ЗымышІэжыр анэм и бээр ГъащІэм куэдрэ щогужьей.

ДЖЭРЫДЖЭ Арсен.

ЩІалэ цІыкІур къалъхуамэ, Жэзым нэхърэ нэхъ быдэу, Щихум нэхърэ нэхъ лъагэу, ПкъыфІэ-къарууфІэу, «ЛыфІщ» хужаЇзу, Ем хуэІэпашэу, ФІым хуэшэрыуэу, Нэхъыжьхэм я нэхъыщІэу, НэхъыщІэхэм я нэхъыжьу, Гупым пашэ яхуэхъуу Зи пашэр ІуэхуфІым хуишэфу, Нэмысыр, Насыпыр, Акъылыр, Былымыр И гъащІэм гъусэ хуэхъуауэ Псэуну мы щ алэм дохьуэхъу!

Ахъмэт и фо изщ

Ахъмэткіэ еджэу бгы лъагэ, бгъуэн- кlaпсэкіэ укъехмэ, бгыр хуэбгъуэнщіагъщіагъ зищіыжу, Къущхьэхъу щіыпіэм щи, фор зэрылъ гъуанэм улъэіэсырщыІэщ. А бгышхуэм и джабэм апхуэдиз-кіэ куэду бжьэр исщи, абы ящі фор гъэми абы къытекіащ. Улъэмыіэсмэ, сыт и щІыми бгы гъуанэхэм къитІэтІу изу жаІэ. Ауэ апхуэдизкіэ бгыр лъагэщи, къипхыну Іэмал хуэбгъуэтыркъым: и лъабжьэмкІэ ущежьэў удэкіыфыркъым, и щхьэмкіэ

мыхьэнэ, жыхуиІэщ.

-Тхьэм и нэфІ къызэрыпщыхуар си нэгу

шІэкІащ, - къыжриІащ пщым. - И хъер

улъагъу. Сэри сыпхуэупсэнщ, - жери

витІрэ зы жэмрэ къритащ ліыжь ціыкіум.

КъиутІыпщыжащ, кхъуэщынри къри-

ВитІыр щіищіэри, ліыжь ціыкіур мэкъу-

шэ кіуащ. Мэкъупіэм зы дыщэ джэдыкіэ

къыщигъуэтащ. Ліыжь ціыкіум дыщэ

джэдыкІэ къызэригъуэтар жылэм къа-

Ди Іэхъуэм дыщэ джэдыкІэ къигъуэ-

ЛІыжь ціыкіум еджэри, дыщэ джэ-

- Тхьэм и нэфІ къыпщыхуащ, дыщэ

джэдыкіэм и хъер улъагъу, - къыжриіащ

пщым, - сэри сыпхуэупсэнщ. Къыхуэу-

Абы и ужькІи жылэм яхуэІэхъуэн ида-

- Ліыжь ціыкіур къобзэджэкіащ: шылэ

Ліыжь ціыкіур къригъашэри, пщым

Шылэ джэд дэнэ кърихынт лІыжь

Ху Іэбжьыб и жыпым ирикІутэри, лІыжь

ЛІыжь ціыкіур мэкъум здыхэсым, шылэ

Тхьэр къыпхуэупсащ, - къыжри ащ пщым. - Шылэ джэдым и хъер улъагъу.

Сынызэролъэјунуращ, - жијащ ліыжь цыккум, - жылэм я жьэр егъэубыд:

ціыкіур мэкъупіэм ихьащ, хур ипхъри

джэдыр къэлъэтащ, хур ищыпрэ пэт, еп-

хъуэри шылэ джэдыр къиубыдащ ліыжь

Сэри сыпхуэупсэнущ: сыткІи къызэлъэІў.

фыгъуэрзыхегъанэ, бзэгукъыпхуэзыхьыр зумыгъэкІуалІэ. Я жьэр яубыдмэ, са-

Пшым фіэкіынт жылэр: бээгу яхьыжа-

къым абы и ужькІэ. Бзэгу щамыхьыжым,

ліыжь ціыкіур і эхъуэу ежьэжащ.

цІыкІум. Шылэ джэдыр пщым хуихьащ.

ціыкіум: дыщэ джэдыкіэр мэкъупіэм

къым ліыжь ціыкіум. Щимыдэм пщым

джэд зэриІэр къыпщибзыщІащ - дыщэ

щащ, кіуэри пщым бзэгу хуахьащ:

дыкІэр къригъэхьащ пщым.

псэри къиутІыпщыжащ.

бзэгу хуахьащ:

къыщигъуэтат.

хуэІэхъуэнщ.

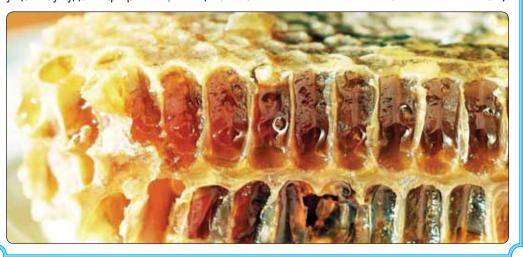
езыр мэкъум хэтІысхьащ.

ціыкіур гуфіащ, іэхъуэныр щыпичащ джэдыкіэр къэзыкіэціыр шылэ джэдабдеж: «Махъсымэмрэ мэжаджэмрэ ращ.

лъагъу.

«Адыгэ псалъэжьхэр» тхылъым къитхыжащ.

КЪЭРМОКЪУЭ Хьэмид.

Псальэзэблэдз

Къехыу: 1. Дунейм лъэмыж плъыжь тралъхьащ. **Ек/уэк/ыу:** 1. Уафэ щыкъарэ-щыкъарэ, щылъэм щыкъэрэгъул, хьэцыбанэ гъэгу, пхъэгъурыкіэ щып. 2. Дунейм тетым я нэхъ кіыхь, пабжьэ кІыхьым къыхэмыщ. 3. АдакъэкІзу къэгъэша, къазшырыдзэу дэбзыкІа. 4. Зи кІэ дыкъуакъуэу бгыкъур зи унапІэ. 5. Уеплъмэ - гъуджэ, уеджэм - дэгу. 6. Бжыхьэ нэщэнэу мамыжь Іус.

Зыгъэхьэзырар БИЦУ Жаннэщ.

Жэуапхэр:

ЕКІУЭКІЬІУ: 1. Лыгъэ. **2**. Гъузгу. **3**. Гъубжэ. **4**. Пціащхъуэ. **5**. Мыл. 6. Мэкъу **Қ РӨХРІЛ: 1**. ЛЭГЪУПЫКЪУ

Редактор нэхъыщхьэ ЖЫЛАСЭ Заурбэч

Редколлегием хэтхэр:

ЖьэкІэмыхъу Маринэ (унафэщІ-редактор), Ширдий Маринэ (унафэщІ-редактор), Къаншокъуэ Эллэ (жэуап зыхь секретарь), Къардэн Маритэ, Къумахуэ Аслъэн, НэщІэпыджэ Замирэ, Чэрим Марианнэ, ШхьэщэмыщІ Изэ.

Езыгъэтхахэр «Адыгэ псалъэ» газетыр КъБР-м и Парламентымрэ Правительствэмрэ ирагъэтхащ (учредителхэр).

КъыдэзыгъэкІхэмрэ редакцэмрэ я хэщІапІэр 360030, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэ, Налшык къалэ,

Лениным и уэрам, 5

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор нэхъыщхьэм, секретарым - 42-56-19; унафэщІ-редакторхэм - 40-48-54, 40-06-33; жэуап зыхь секретарым - 42-22-82; секретариатым - 42-22-66.

КЪУДАМЭХЭМ: политикэмкІэ, жылагъуэмрэ лъэпкъ ІуэхухэмкІэ - 42-22-86; къуажэ гъащІэмрэ экономикэмкІэ-42-57-59; щэнхабзэмкІэ-42-75-36; егъэджэныгъэмрэ щІэныгъэмкІэ - 40-15-31; хъыбарыщІэхэмрэ спортымкІэ - 42-22-88, 42-60-53, 42-22-89; зэдзэкIакIуэхэм - 42-21-88; корректорхэм - 42-60-27; ЭВМ-м и операторхэм - 42-22-84; компьютер ІэнатІэм - 42-26-41; сурэттеххэм - 42-75-78,

Теддзэ тхыгъэхэм къыщыхьа бжыгъэхэм, къыщаІэта Іуэхугъуэхэм я пэжагъымкІэ ахэр зытхахэм нэсу жэуап яхь. Авторхэмрэ редакцэмрэ я Іуэху еплъыкІэр зэтехуэ зэпыту

щыткъым. Газетыр Іэ тезыдзахэм яхуэхьыныр и пщэ дэлъщ КъБР-м федеральнэ пощт зэпыщ Іэныгъэхэмк Іэ и управленэм. Тел.: 76-01-28, 76-01-10

Газетыр 2016 гьэм дыгъэгъазэм и 19-м Печатым и хуитыныгъэр хъумэнымкІэ Къэбэрдей-Балъкъэр щІыналъэ ІуэхущІапІ́эм ПИ №ТУ07-00117-м щІэту ятхащ

Зы илъэсым газетыр 156-рэ къыдокІ «Издательство «Южный регион» ООО-м щытрадзащ. 357600, Ставрополь край, ЕсэнтІыгу къалэ, Никольскэ уэрам, 5-А

Мы къыдэкІыгъуэм елэжьахэщ: жэуап зыхь секретарь Къаншокъуэ Эллэ, корректорхэу Щоджэн Заирэ (1, 2-нэ нап.), Нэужьокъуэ Заирэ (3, 4-нэ нап.). КомпьютеркІэ газетым и теплъэр ящІащ Ныр Саидэ, Щомахуэ Марианнэ, сурэтхэм елэжьар Бицу Жаннэщ.

Номерыр «Адыгэ псалъэм» и компьютер ІэнатІэм щагъэхьэзыращ.

Газетым Іэ традзэн хуейщ сыхьэт 20-м, щытрадзар сыхьэт 20.00-рш.

Индексыр П 5894 ● Тираж 2.076 ● Заказ №294